

15
15
15
15
15
15

12
14

10

70

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

1881-670

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΔΙΑΦΕΡΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΤ' ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.

ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

Μετὰ μεγάλων μεταρρυθμίσεων καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἤδη προσαρτω-
μένων εἰς τὴν Ἑλλάδα χωρῶν.

ἐν ἧ ὑπάρχουσι καὶ τίσσασιν κίχρα χαμένοι νεώτεροι γεωγραφ. καὶ πίνακες,
ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ καὶ ΤΟΥΡΚΙΑΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 56.

1881

ΤΟΙΣ ΦΙΛΟΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙΣ.

Ἡ μικρὰ αὕτη Γεωγραφία συνετάχθη κατὰ τι καινοφανῶς τῶν προτέρων, καὶ διὰ τοῦτο χρέος ἔχω παραδίδων αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κοινοῦ νὰ διασκῶμαι τινά, τὰ ὅποια ἴσως θέλουσι φανῆ δύσληπτα ἢ ἀνάρμοστα νὰ μανθάνωνται ὑπὸ παιδίων.

Ἐν πρώτοις μετεχειρίσθη ἐρωτήσεις ἐντὸς τοῦ ὅλου βιβλίου καὶ κατὰ προτροπὴν πολλῶν δημοδιδασκάλων, οὔτινες ἐκ πείρας ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἡ ἐρώτησις εἶνε τὰ μάλα διεγερτικὴ εἰς τὴν ἀπὸ στήθους ἐκμάθησιν τῶν γεωγραφικῶν μαθημάτων.

Τὴν ὕλην αὐτῆς διήρσατο εἰς δύο, καὶ ὅσα μὲν ἐνόμισα ὅτι οἱ παῖς πρέπει ἀμέσως νὰ μάθῃ ὡς ὁ πολὺτως ἀνγκραῖα, τὰ ἔθεσα μὲ μεγαλειότερα γράμματα, καὶ εἰς ταῦτα οἱ φίλοι διδάσκαλοι πρέπει νὰ ἐξασκῶσι πολὺ τὸν μαθητὴν· τὰ δὲ ὡς δευτέρου λόγου ἄξιον ἐτέθησαν μὲ ψιλὰ γράμματα, καὶ δύνανται νὰ παραδίδωνται ὡς τοιαῦτα μετὰ τὴν ἐντελῆ ἐκμάθησιν τῶν πρώτων.

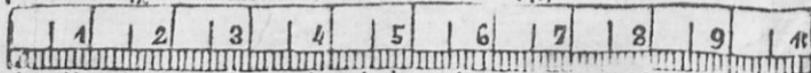
Τὸ ἱστορικὸν ἀπέφυγον· διότι συγχρόνως οἱ παῖδες μανθάνουσι καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν δι' ἰδίου ἐγχειριδίου· σπανίως δὲ μεταχειρίζομαι ἱστορικόν τι, ὅπου εἶνε ἀπολύτως ἀνγκραῖον, ἵνα δοθῆ εἰς τὸν μαθητὴν νύξις ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἐγένετο τὸ δεῖναι ἢ δεῖναι μέγα συμβεβηκός.

Μέτρον ἐκτάσεως μετεχειρίσθη τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1836 εἰσαχθὲν εἰς τὸ κράτος δηλ. τὸ *μυριάμετρον* ἢ τὴν *σχοινίδα* (α), συνιστάμενον ἐκ δέκα βασιλικῶν σταδίων ἢ 10,000 βασιλικῶν πήγων, τὸ ὅποσον ἐν μεγίστῃ χρήσει εἶνε ἐν Γαλλίᾳ, πεπεισμένος ὅτι διὰ τῶν παιδίων κατ' ὀλίγον δύνανται ἔτι μᾶλλον νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ περιπόθητον δεκαδικὸν μετρικὸν σύστημα.

Τέλος δὲ τὸ δέκατον τέταρτον τὴν γεωγραφίαν μου ταύτην ἐκδίδων ὅπως μετρηθῆσιν εὐχόμενι, ἵνα κατὰ τι καὶ αὕτη ἡ ἐκδοσις ἦνε χρήσιμος εἰς τὴν φίλην νεολογίαν τῆς πατρίδος μας.

Α. Α. Σ.

(α) Πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως μεταχειρίζονται οἱ γεωγράφοι τὸ γεωγραφικὸν μίλιον (=22, 843 ποδ.) σημειούμενον οὕτω 5 μίλια (=πέντε γεωγραφικὰ μίλια). Ἄλλ' ἤμετι τὸ δεκαδικὸν σύστημα ἀκολουθοῦντες, ὅπερ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, μεταχειρίζομεθα διὰ μὲν τὴν καταμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως τὸν βασιλικὸν πήγυν τοῦ ὁποίου τὸ δέκατον εἶνε τὸ ἔξις,

τὸ στάδιον (1000 βασιλ. πήγ.), καὶ τὸ μυριάμετρον (=10000 βασιλ. πήγ.)· διὰ δὲ τὴν καταμέτρησιν τῶν ἐπιφανειῶν τὸν τετραγωνικὸν πήγυν, τὸ τετραγωνικὸν στάδιον καὶ τὸ τετραγωνικὸν μυριάμετρον.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Α'. ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

1. Ὅρισμός τῆς Γεωγραφίας καὶ σχῆμα τῆς γῆς.

Ἐρωτ. Τί λέγεται Γεωγραφία ;

Ἀπ. Γεωγραφία λέγεται ἡ περιγραφή τῆς Γῆς (α).

Ἐρ. Τί εἶνε ἡ Γῆ ;

Ἀπ. Ἡ γῆ εἶνε οὐράνιον σῶμα, ὡς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ σχῆμα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει σχῆμα στρογγύλον, ὡς τὸ πορτοκάλιον.

Ἐρ. Πῶς καταλαμβάνομεν τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς καταλαμβάνομεν ἐκ τοῦ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐπ' αὐτῆς οὔτε τὰς μεγάλας πεδιάδας, οὔτε τὰς ἐκτεταμένας θαλάσσας.

Ἐρ. Τὰ ὄρη δὲν βλέπουμεν τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Τὰ ὄρη οὐδεμίαν βλάβην παρέχουσιν εἰς τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς· διότι παραβαλλόμενα αὐτὰ πρὸς τὸ χῶρον τῆς γῆς εἶνε ὡς τὰ σπυρία ἐπὶ τοῦ φλουδίου τοῦ πορτοκαλίου.

2. Κινήσεις τῆς γῆς.

Ἐρ. Τὰ οὐράνια σώματα κινεῖται ;

Ἀπ. Ἐκ τῶν οὐρανίων σωμάτων ἄλλα μὲν κινεῖται, ὡς ἡ γῆ, ἡ σελήνη, ἄλλα δὲ εἶνε ἀκίνητα, ὡς ὁ ἥλιος.

Ἐρ. Πόσας κινήσεις ἔχει ἡ γῆ ;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει δύο κινήσεις, μίαν τὴν ἰποίαν κάμνει περὶ τὸν ἥλιον εἰς ἓν ἔτος καὶ λέγεται ἐνιαύσιος, καὶ ἄλλην τὴν ἰποίαν κάμνει περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας καὶ λέγεται ἡμερησία.

(α) Τὴν Γεωγραφίαν διαιροῦσιν εἰς τρία μέρη· α'. εἰς Μαθηματικὴν γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς οὐράνιον σῶμα καὶ ἐξετάζει αὐτῆς τὴν θέσιν, τὸ μέγεθος καὶ πλάτος, τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὰ ἄλλα οὐράνια σώματα, τὸ σχῆμα αὐτῆς καὶ τὸ μέγεθος· β'. εἰς Φυσικὴν γεωγραφίαν, ἣ ὁποία πραγματεύεται περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, τῆς περικυκλώσεως αὐτῆν ἀτμοσφαιρας καὶ περὶ ὄλων τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀντικειμένων· γ'. εἰς Πολιτικὴν Γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς κατοικητήριον τοῦ ἀνθρώπου καὶ διαιρεῖ αὐτὴν εἰς ἐπικρατείας κτλ.

Ερ. Τί παράγεται ἐκ τῶν κινήσεων τῆς γῆς;

Απ. Ἐκ τῆς περὶ τὸν ἥλιον κινήσεως τῆς γῆς παράγονται αἱ τέσσαρες ὥραι τοῦ ἔτους (ἔαρ ἢ ἀνοιξίς, θέρος ἢ καλοκαίριον, φθινόπωρον, χειμών), ἐκ δὲ τῆς κινήσεως περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡμέρας καὶ ἡ νύξ.

3. Γῆνη Σφαῖρα, Χάρται γεωγραφικοί.

Ερ. Πῶς ἀπεικονίζεται ἡ γῆ;

Απ. Ἡ γῆ ἀπεικονίζεται διὰ στρογγύλου, σώματος, καὶ τοῦτο ὀνομάζεται γῆνη σφαῖρα ἢ ἀπλῶς σφαῖρα τῆς γῆς (α).

Ερ. Πῶς ἀλλῶς δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν;

Απ. Τὴν γῆν δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν καὶ ἐπὶ χαρτίου, ἐννοοῦντες αὐτὴν κεχωρισμένην εἰς δύο ἴσα μέρη, καὶ τοῦτο καλεῖται ἐπιπέδος σφαίριον ἢ κοσμοσφαίριον.

Ερ. Τί λέγονται χάρται γεωγραφικοί;

Απ. Χάρται γεωγραφικοί λέγονται οἱ παριστάνοντες ἐπὶ χαρτίου εἰς ἐπίπεδον σχῆμα ἢ ὅλην τὴν γῆν ἢ μέρος αὐτῆς.

4. Ὁρίζων.

Ερ. Τί λέγεται ὀρίζων;

Απ. Ὁρίζων λέγεται ἡ κυκλικὴ ἐκείνη περιφέρεια, τὴν ὁποίαν ὁ οὐρανὸς σχηματίζει γύρω ἡμῶν, ὅταν στεκώμεθα ἐπὶ τόπου ἐλευθέρου καὶ ὑψηλοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ὁ ὀρίζων;

Απ. Ὁ ὀρίζων διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη· καὶ τὸ μὲν μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι ἀνατέλλει ὁ ἥλιος λέγεται Ἀνατολή, τὸ δὲ μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι δύει λέγεται Δύσις, τὸ δὲ μέρος, τὸ ὅποιον ἔχομεν πρὸς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν πρὸς τὸν ἥλιον ἤμεθα ἐστραμμένοι Μεσημβρία ἢ Νότος, καὶ τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ Βορρᾶς ἢ Ἄρκτος.

Ερ. Πῶς ὑποδιαιροῦνται τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος;

Απ. Τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος ὑποδιαιροῦνται εἰς ἄλλα τέσσαρα τὸ Βορειανατολικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, τὸ Βορειοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ δυτικοῦ, τὸ Νοτιανατολικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, καὶ τὸ Νοτιοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ δυτικοῦ.

Ερ. Πῶς σημειώνονται ἐπὶ τῶν χαρτῶν τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος;

Απ. Τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος σημειώνονται ἐπὶ τῶν

(α) Ὁ διδάσκαλος δεῖκνυσι εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ τὴν σφαῖραν καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς ὅτι διὰ τῆς ἐκείνης δυνάμεως νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν.

χαρτῶν οὕτως· εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν σημειώνεται ὁ Βορρᾶς ἢ ἡ Ἄρκτος, εἰς τὸ κάτω ὁ Νότος ἢ ἡ Μεσημβρία, εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ παρατηρητοῦ ἡ Ἀνατολή καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἡ Δύσις.

5. Πόλοι, ἄξων τῆς γῆς.

Ερ. Τί λέγονται πόλοι;

Απ. Πόλοι λέγονται τὰ δύο σημεία τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὰ ὅποια μένουσιν ἀκίνητα, ἔταν αὐτὴ κινῆται περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς, καὶ ὁ μὲν πρὸς βορρᾶν καλεῖται πόλος Βόρειος ἢ Ἀρκτικός, ὁ δὲ πρὸς νότον πόλος Νότιος ἢ Ἀνταρκτικός.

Ερ. Τί λέγεται ἄξων τῆς γῆς;

Απ. Ἄξων τῆς γῆς λέγεται ἡ νοσημένη εὐθεῖα γραμμῆ, ἣτις ἐνώνει τοὺς δύο πόλους, καὶ περὶ τὴν ὁποίαν ἡ γῆ στρέφεται εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας.

6. Κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας, μοῖραι.

Ερ. Τί λέγονται κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας;

Απ. Κύκλοι λέγονται αἱ κυκλικαὶ γραμμαί, τὰς ἑποίας φέρομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας διὰ τὰ δυνάμεινα νὰ προσδιορίζωμεν τὴν θέσιν ὁποιοῦδήποτε τόπου ἐπ' αὐτῆς.

Ερ. Πόσοι εἶνε κυριώτεροι τούτων;

Απ. Κυριώτεροι τούτων εἶνε ἕξ, δύο μεγάλοι καὶ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ δύο μεγάλοι κύκλοι;

Απ. Μεγάλοι κύκλοι εἶνε·

α. Ὁ Ἰσημερινός, ὅστις ἀπέχει ἰσάκεις ἀπὸ τῶν δύο πόλων καὶ διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, εἰς Βόρειον καὶ εἰς Νότιον ἡμισφαίριον· ὠνομάσθη δὲ οὕτω, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἡμέρα εἶνε πάντοτε ἴση μὲ τὴν νύκτα.

β. Ὁ Μεσημβρινός, ὅστις διερχόμενος διὰ τῶν δύο πόλων καὶ τέμνων καθέτως τὸν Ἰσημερινὸν διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἴσα μέρη· ὠνομάσθη δὲ οὕτω, διότι ἔταν ὁ ἥλιος διερχεται δι' αὐτοῦ γίνεται μεσημέριον καθ' ἅπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν τόπους.

Ερ. Εἶνε πολλοὶ οἱ μεσημβρινοί;

Απ. Οἱ μεσημβρινοὶ εἶνε ἄπειροι· ἀλλὰ πρῶτος μεσημβρινός θεωρεῖται ὁ διαιρῶν τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια εἰς Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον ἢ Παλαιὸν κόσμον καὶ εἰς Δυτικὸν ἡμισφαίριον ἢ Νέον κόσμον (α).

(α) Ἐδῶ ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ δείξῃ ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ τὰ τέσσαρα ἡμισφαίρια καὶ νὰ γυμνάσῃ τοὺς μαθητὰς του νὰ τὰ διακρινώσιν εὐκόλῃ, καὶ νὰ τὰ δεικνύωσιν ἐρωτώμενοι.

Ερ. Ποιοί εἶνε οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι;

Απ. Οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι εἶνε· οἱ δύο Τροπικοὶ καὶ οἱ δύο Πολικοί, οἱ ὅποιοι εἶνε παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ εὐρίσκονται ὁ μὲν εἰς τροπικὸς καὶ ὁ εἰς πολικὸς μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου, ὁ δὲ ἄλλος τροπικὸς καὶ ὁ ἄλλος πολικὸς μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο τροπικοὶ κύκλοι;

Απ. Ὁ τροπικὸς, ὅστις κεῖται μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου ὀνομάζεται τροπικὸς τοῦ Καρκίνου, ὁ δὲ ἄλλος ὁ μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο πολικοὶ κύκλοι;

Απ. Ὁ πολικὸς κύκλος, ὅστις εἶνε περὶ τὸν Βόρειον πόλον ὀνομάζεται Βόρειος πολικὸς κύκλος, ὁ δὲ ἄλλος ὅστις εἶνε περὶ τὸν Νότιον πόλον Νότιος πολικὸς κύκλος.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἕκαστος τῶν κύκλων;

Απ. Ἐκαστος κύκλος εἶτε μέγας εἶτε μικρὸς διαιρεῖται εἰς 360 ἴσα μέρη, τὰ ὅποια καλοῦνται μοῖραι.

Ερ. Αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται;

Απ. Μάλιστα αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται ἐκάστη εἰς ἐξήκοντα πρῶτα λεπτά, καὶ τούτων πάλιν ἕκαστον εἰς ἐξήκοντα δεύτερα· γράφονται δὲ οὕτω $40^{\circ} 6' 23''$ (= 40 μοῖραι, ἐξ πρῶτα λεπτά καὶ 23 δεύτερα).

Ερ. Πόσον ἀπέχουσιν οἱ τροπικοὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ;

Απ. Οἱ τροπικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ἐκάτερος ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ $23\frac{1}{2}$ μοίρας.

Ερ. Οἱ δὲ πολικοὶ πόσον ἀπέχουσι τῶν πόλων;

Απ. Οἱ πολικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ὡσαύτως τῶν πόλων $23\frac{1}{2}$ μοίρας.

7. Γεωγραφικὸν πλάτος καὶ μῆκος.

Ερ. Τί χρησιμεύουσιν οἱ μεγάλοι κύκλοι εἰς τὴν γεωγραφίαν;

Απ. Οἱ μεγάλοι κύκλοι χρησιμεύουσι διὰ νὰ δεικνύωσι τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος τόπου τινὸς ἐπὶ τῆς σφαίρας.

Ερ. Τί λέγεται πλάτος;

Απ. Πλάτος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Τί λέγεται μῆκος;

Απ. Μῆκος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ πρῶτου μεσημβρινοῦ.

Ερ. Γνωρίζοντες λοιπὸν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς πῶς εὐρίσκωμεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς σφαίρας;

Απ. Ὄταν γνωρίζωμεν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς

προσδιορίζομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἢ ὁποία εἶνε ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς συμπτώσεως αὐτῶν.

8. Ζῶναι ἐπὶ τῆς γῆς.

Ερ. Εἰς πόσας ζῶνας διαιρεῖται ἡ γῆ;

Απ. Ἡ γῆ διὰ τῶν τροπικῶν καὶ διὰ τῶν πολικῶν κύκλων διαιρεῖται εἰς πέντε ζῶνας, τὴν διακεκαυμένην, τὰς δύο εὐκράτους, καὶ τὰς δύο κατεψυγμένας ζῶνας.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ διακεκαυμένη ζώνη;

Απ. Ἡ διακεκαυμένη ζώνη εἶνε ἡ εὐρισκομένη μεταξὺ τῶν δύο τροπικῶν καὶ ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τὸν Ἰσημερινόν· ἐνταῦθα ἡ θερμότης εἶνε πολὺ μεγάλη.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ δύο εὐκρατοι ζῶναι;

Απ. Αἱ δύο εὐκρατοι ζῶναι εἶνε ἡ μὲν μία εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον μεταξὺ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Καρκίνου καὶ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύκλου, ἡ δὲ ἄλλη εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον μεταξὺ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Αἰγόκερω καὶ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύκλου· ἐνταῦθα ἡ ζέστη καὶ τὸ ψῦχος εἶνε συγκερασμένα.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ κατεψυγμέναι ζῶναι;

Απ. Κατεψυγμέναι ζῶναι εἶνε ἡ μὲν Βόρειος μεταξὺ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύκλου, ἡ δὲ Νότιος μεταξὺ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύκλου· ἐνταῦθα τὸ ψῦχος εἶνε μέγιστον.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

1. Διαιρέσις τῆς σφαίρας.

Ερ. Τί παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις ἐπὶ τῆς γῆς;

Απ. Ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς συνίσταται ἐκ δύο μερῶν τῆς ξηρᾶς, ἢ ὁποία κατέχει τὸ τρίτον τῆς ἐπιφανείας τῆς, καὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον καλύπτει τὰ ἐπίλοιπα δύο τρίτα αὐτῆς.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς;

Απ. Τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς ὀνομάζονται ἡπειροί.

Ερ. Πόσαι εἶνε αἱ ἡπειροί;

Απ. Αἱ ἡπειροί εἶνε πέντε, ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὸν παλαιὸν κόσμον, καὶ ἡ Ἀμερική καὶ ἡ Νέα Ὀλλανδία ἢ Αὐστραλία, ἀποτελοῦσαι τὸν Νέον κόσμον.

Ερ. Τὰ δὲ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς πῶς ὀνομάζονται;

Απ. Τὰ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς, τὰ ὁποῖα βρέχονται πανταχόθεν ὑπὸ ὕδατων, λέγονται νῆσοι.

Ερ. Τί λέγεται χερσόνησος;

Απ. Χερσόνησος λέγεται μέρος ξηρᾶς, τὸ ὁποῖον ἐξέχει πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ περιλαμβάνεται ὑπ' αὐτῆς ἐκ τριῶν τοῦλάχιστον μερῶν.

Ερ. Τί λέγεται ἀκρωτήριον;

Απ. Ἀκρωτήριον λέγεται ἄκρα γῆς βραχῶδης ἐκτεινομένη πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ερ. Τί λέγεται ἰσθμὸς;

Απ. Ἰσθμὸς λέγεται μέρος γῆς στενόν, τὸ ὁποῖον ἐνώνει δύο ξηρᾶς καὶ χωρίζει δύο θαλάσσας.

Ερ. Τί λέγεται λόφος, τί βουνόν, καὶ τί ὄρος;

Απ. Λόφος λέγεται ὑψωμα γῆς μικρόν, ἐὰν δὲ τοῦτο εἶνε ὑψηλότερον καὶ πετρῶδες τότε λέγεται βουνόν· καὶ ἐὰν αὐτὸ εἶνε ὑψηλότερον τοῦ βουνοῦ ὀνομάζεται ὄρος.

Ερ. Τί λέγεται ἠφαίστειον;

Απ. ἠφαίστειον λέγεται ὄρος, τὸ ὁποῖον ἀναπέμπει κατὰ καιροὺς πῦρ, καπνὸν καὶ ἄλλας ὕλας μεμιγμένας, βραστόν ὕδωρ κτλ. αἱ δὲ ὄποι αἱ ἐπὶ τῶν κορυφῶν ἢ ἐπὶ τῶν πλευρῶν του καλοῦνται κρατῆρες.

Ερ. Τί λέγεται κορυφὴ ὄρους καὶ τί ὑπώρεια;

Απ. Κορυφὴ ὄρους λέγεται τὸ ὑψηλότατον μέρος τοῦ ὄρους, ὑπώρεια δὲ τὸ χαμηλότατον αὐτοῦ μέρος.

Ερ. Τί λέγονται πεδιάδες;

Απ. Πεδιάδες λέγονται ἐκτεταμέναι χῶραι, ἔχουσαι ἐπιφανείαν ἰσάλην καὶ ἐπίπεδον.

Ερ. Τί λέγονται κοιλάδες;

Απ. Κοιλάδες λέγονται μικραὶ πεδιάδες κείμεναι μεταξὺ δύο ὄρεων.

Ερ. Τί λέγονται ὄροπέδια;

Απ. Ὄροπέδια λέγονται τόποι ἐπίπεδοι, ἐκτεινόμενοι ἐπὶ ὑψώματος ἢ ἐπὶ κορυφῆς ὄρους.

Ερ. Τί λέγονται ἔρημοι;

Απ. Ἐρημοὶ λέγονται ἐκτεταμέναι ἄφοροι χῶραι καὶ ἀκατοίκητοι καὶ πολλάκις κεκαλυμμένοι ὑπὸ ἄμμου.

2. Διαίρεσις τῶν ὑδάτων.

Ερ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πῶς διαιροῦνται;

Απ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς διαιροῦνται εἰς δύο, εἰς ὕδατα τῆς θαλάσσης καὶ εἰς ὕδατα τῆς ξηρᾶς· καὶ ἐκ μὲν τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης σχηματίζονται οἱ ὠκεανοί, ἐκ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς ξηρᾶς αἱ πηγαί, οἱ ρύακες, οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι.

Ερ. Πόσοι εἶνε οἱ ὠκεανοί.

Απ. Οἱ ὠκεανοὶ εἶνε πέντε, οἱ ἐξῆς:

α. Ὁ Ἀτλαντικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸν νέον κόσμον πρὸς δυσμὰς.

β. Ὁ Μέγας ἢ Εἰρηνικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς δυσμὰς καὶ τὸν νέον πρὸς ἀνατολὰς.

γ. Ὁ Ἰνδικός ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὅποιον ἐκτείνεται μεταξύ Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Νέας Ὀλλανδίας.

δ. Ὁ Βόρειος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὅποιον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Βόρειον πόλον.

ε. Ὁ Νότιος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ τὸ ὅποιον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Νότιον πόλον.

Ερ. Πῶς διαιροῦνται οἱ ὠκεανοί;

Απ. Οἱ ὠκεανοὶ διαιροῦνται εἰς θαλάσσας, κόλπους, λιμένας, ὄρμους, πορθμούς.

Ερ. Τί λέγεται θάλασσα;

Απ. Θάλασσα λέγεται μέρος ὠκεανοῦ, τὸ ὅποιον εἰσχωρεῖ συνήθως μεταξύ ἡπείρων.

Ερ. Τί λέγεται κόλπος;

Απ. Κόλπος λέγεται μέρος θαλάσσης, τὸ ὅποιον εἰσχωρεῖ βαθέως εἰς τὴν ξηράν.

Ερ. Τί λέγεται λιμὴν;

Απ. Λιμὴν λέγεται μικρὸς κόλπος, εἰς τὸν ὅποιον δύνανται ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ διαμένωσι τὰ πλοῖα καὶ νὰ μὴ προσβάλλωνται ὑπὸ τῶν ἀνέμων.

Ερ. Τί λέγεται ὄρμος;

Απ. Ὄρμος λέγεται, μικρότερος τοῦ λιμένος κόλπος ὅπου δύνανται νὰ ἀράζωσι τὰ πλοῖα.

Ερ. Τί λέγεται πορθμός;

Απ. Πορθμός λέγεται μέρος στενὸν θαλάσσης, διὰ τοῦ οὗοῦ συγκοινωνοῦσι δύο θάλασσαι.

Ερ. Τί λέγονται πηγαί;

Απ. Πηγαὶ λέγονται τὰ ὕδατα, τὰ ὅποια ἐξέρχονται ἐκ τῆς γῆς ἐκ τούτων σχηματίζονται οἱ ρύακες, καὶ ἐκ τῶν ρυάκων τὰ ποτάμια.

Ερ. Τί λέγεται ποταμός;

Απ. Ποταμός λέγεται ὁ συνιστάμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ ρυάκων καὶ ποταμίων καὶ χυνόμενος συνήθως εἰς τὴν θάλασσαν· ἐὰν δὲ χύνεται εἰς ἄλλον ποταμὸν τότε λέγεται παραπόταμος.

Ερ. Τί λέγονται ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στόμια;

Απ. Ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στόμια λέγονται τὰ μέρη, κατὰ τὰ ὅποια ὁ ποταμὸς χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Ερ. Τί λέγεται δεξιὰ καὶ τί ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ;

Απ. Δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ἐκεῖνη τὴν ὁποῖαν ἔχομεν εἰς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν βλέπωμεν πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη λέγεται ἀριστερὰ ὄχθη.

Ερ. Τί λέγεται κοίτη τοῦ ποταμοῦ ;

Απ. Κοίτη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ὁ μεταξὺ δύο ὄχθων τόπος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ρέουσι τοῦ ποταμοῦ τὰ ὕδατα.

Ερ. Τί λέγεται χεῖμαρρος ;

Απ. Χεῖμαρρος λέγεται τὸ ποτάμιον, τὸ ὁποῖον τρέχει τὸν χειμῶνα καὶ ξηραίνεται τὸ θέρος.

Ερ. Τί λέγεται διῶροξ ;

Απ. Διῶροξ λέγεται τεχνητὴ αὐλαξ, διὰ τῆς ὁποίας συγκοινωνοῦσι δύο ποταμοὶ πρὸς ἀλλήλους ἢ θάλασσα πρὸς θάλασσαν ἢ ποταμόν.

Ερ. Τί λέγεται λίμνη ;

Απ. Λίμνη λέγεται μεγάλη ἔκτασις ὕδατος περιτριγυρισμένη ὑπὸ ξηρᾶς.

3. Ἀτμόσφαιρα, ἄνεμοι, κλίμα.

Ερ. Τί λέγεται ἀτμόσφαιρα ;

Απ. Ἀτμόσφαιρα λέγεται ὁ ἀήρ, ὁ ὁποῖος περικυκλῶνει τὴν γῆν· συνίσταται δὲ ἐκ διαφόρων ἀερίων καὶ χρησιμεύει εἰς ἀναπνοὴν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζῶων καὶ φυτῶν.

Ερ. Τί ἐκ τῆς γῆς ἀναβαίνει εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ;

Απ. Εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἀναβαίνουντι ἅπαντες οἱ ἀτμοὶ καὶ αἱ ἀναθυμιάσεις αἱ ἐξατμιζόμεναι ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

Ερ. Τί ἐκ τούτων σχηματίζεται ;

Απ. Ἐκ τοῦ ἀτμοῦ καὶ ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τούτων σχηματίζονται τὰ νέφη (σύννεφα)· ἐκ δὲ τῶν νεφῶν γίνεται ἡ βροχὴ, ἡ χιὼν, ἡ χιὰλαξα, αἱ ἀστραπαί, αἱ βρονταὶ καὶ οἱ ἄνεμοι.

Ερ. Πόσοι εἶνε οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι ;

Απ. Οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι εἶνε τέσσαρες· α'. ὁ Βορέας, ὅστις πνέει ἐκ τοῦ βορείου μέρους· β'. ὁ Νότος, ὅστις πνέει ἐκ τοῦ νοτίου μέρους· γ'. ὁ Ἀπηλιώτης, ὅστις πνέει ἐξ ἀνατολῶν· δ'. ὁ Ζέφυρος ἢ Δυτικὸς ἄνεμος, ὅστις πνέει ἐκ δυσμῶν.

Ερ. Τί λέγεται κλίμα ἐνὸς τόπου ;

Απ. Κλίμα λέγεται ὁ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας ἤτοι τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ψύχους ἐκάστου τόπου.

Ερ. Τί λέγονται προϊόντα;

Απ. Προϊόντα λέγονται ὅσα τρέφει ἢ παράγει ἡ γῆ, καί εἶνε ζῶα, φυτά καὶ ὀρυκτά.

Ερ. Τί λέγονται ζῶα;

Απ. Ζῶα λέγονται ὅλα τὰ ὄντα, τὰ ὅποια ζῶσι καὶ κινούνται ἐκ τινος τόπου εἰς ἄλλον εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων.

Ερ. Τί λέγονται φυτά;

Απ. Φυτά λέγονται ὅσα φύονται εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων, ὡς τὰ δένδρα καὶ τὰ χόρτα.

Ερ. Τί λέγονται ὀρυκτά;

Απ. Ὀρυκτά λέγονται, ὅσα ἐξορύσσομεν ἤτοι ἐκβάλλομεν ἐκ τῆς γῆς· ὡς τὰ μέταλλα, οἱ λιθάνθρακες κτλ.

5. Ἄνθρωποι.

Ερ. Τί γνωρίζομεν ἐν γένει περὶ τῶν ἀνθρώπων;

Απ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι οἱ διεσπαρμένοι καθ' ἅπασαν τὴν γῆν ἀποτελοῦσιν ἐν μόνον γένος· διαίρουσινται ἕως εἰς φυλάς, τῶν ὁποίων ἐπισημότεραι εἶνε πέντε, αἱ ἑξῆς·

α. Ἡ Καυκασία ἢ λευκὴ φυλὴ· αὕτη ἔχουσα χρῶμα λευκόν, κρανίον ὠσειδὲς καὶ μακρὰ μαλλία κατοικεῖ τὴν Εὐρώπην, τὸ νότιον καὶ δυτικὸν τῆς Ἀσίας καὶ τὸ βόρειον τῆς Ἀφρικῆς.

β. Ἡ Μογγολικὴ ἢ κιτρίνη φυλὴ, ἣτις ἔχουσα χρῶμα ὀχρόν, βῆνα πλατεῖαν, ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ λοξοὺς καὶ προεξέχοντα μῆλα τῶν παρεῖων κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀσίας, μικρὸν μέρος τῆς βορείου Εὐρώπης καὶ τῆς βορείου Ἀμερικῆς καὶ μέρος τῆς Ὠκεανίας.

γ. Ἡ Αἰθιοπικὴ ἢ μαύρη φυλὴ, ἣτις ἔχει χρῶμα μαῦρον, οὖλα καὶ κοντὰ μαλλία καὶ χεῖλη παχέα καὶ κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας.

δ. Ἡ Ἀμερικανικὴ φυλὴ αὕτη ἔχουσα χρῶμα χαλκῶφαιον, μαῦρα καὶ τραχέα μαλλία καὶ κρανίον πεπιεσμένον εἰς τὰ πλάγια κατοικεῖ τὴν ἐπίλοιπον Ἀμερικὴν.

ε. Ἡ Μαλαϊκὴ φυλὴ, ἣτις ἔχουσα χρῶμα καστανόν, στόμα μέγα, πυκνά, μαῦρα καὶ οὖλα μαλλία κατοικεῖ τὴν Αὐστράλιαν καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Πόσοι λογαριάζονται οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς;

Απ. Ἄπαντες οἱ ἄνθρωποι οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς λογαριάζονται ὑπὲρ τὸ ἐν διλίονιον καὶ τριακόσια ἑκατομμύρια.

6. Θρησκεία.

Ερ. Τί λέγεται θρησκεία ;

Απ. Θρησκεία λέγεται ἡ λατρεία τοῦ ὑπερτάτου ὄντος.

Ερ. Πόσαι εἶνε αἱ κυριώτεραι θρησκεῖαι ;

Απ. Αἱ κυριώτεραι θρησκεῖαι εἶνε τέσσαρες·

α. Ἡ Χριστιανική θρησκεία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 350 ἑκατομ. ψυχῶν.

β. Ἡ Ἑβραϊκή, ἔχουσα περὶ τὰ 5 ἑκατ.

γ. Ἡ Μωαμεθανική, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 120 ἑκατ.

δ. Ἡ ἐθνική ἢ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἣτις περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ερ. Πῶς διαίρεται ἡ χριστιανική θρησκεία ;

Απ. Ἡ χριστιανική θρησκεία διαίρεται εἰς τρεῖς μεγάλας διαιρέσεις· τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον, τὴν Δυτικὴν ἢ Καθολικὴν καὶ τὴν θρησκείαν τῶν Διαμαρτυρομένων.

7. Ἔθνος, νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη.

Ερ. Τί λέγεται ἔθνος ;

Απ. Ἔθνος λέγεται λαὸς πολιτισμένος, ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν καταγωγὴν, θρησκείαν καὶ γλῶσσαν, τὰ αὐτὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ κατοικεῖ συνήθως εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τῆς γῆς.

Ερ. Ποῦ κατοικοῦσιν οἱ πολιτισμένοι λαοί ;

Απ. Οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ἔχουσι σταθεράς διαμονάς κατοικοῦντες εἰς οἰκίας.

Ερ. Τί λέγονται νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη ;

Απ. Νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη λέγονται λαοὶ ἡμιβάρβαροι ἢ ὅλως ἄγριοι κατοικοῦντες εἰς σκηνάς, καλύβας καὶ σπήλαια.

8 Πολίτευμα.

Ερ. Τί λέγεται πολίτευμα ;

Απ. Πολίτευμα λέγεται ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον κυβερνᾶται ἓν ἔθνος.

Ερ. Πόσα εἶνε τὰ εἶδη τῶν πολιτευμάτων ;

Απ. Τέσσαρα.

α. Ἡ Ἀπόλυτος μοναρχία, ὅταν νόμος ἦνε ἡ θέλησις τοῦ ἀπολύτου ἡγεμόνος.

β. Ἡ Συνταγματικὴ μοναρχία, ὅταν ἄρχῃ ὁ βασιλεὺς περιοριζόμενος ὑπὸ βουλῶν ἀντιπροσωπευουσῶν τὸ ἔθνος.

γ. Τὸ Ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἄρχωσιν εἰς ἓν ἔθνος οἱ ἄριστοι.

δ'. Τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἅπας ὁ λαὸς λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους.

ΕΥΡΩΠΗ.

Ερ. Εἰς ποῖον ἡμισφαίριον ἀνήκει ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη, ὡς εἴπομεν, ἀνήκει εἰς τὸ Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον καὶ συνέχεται πρὸς Ἀνατολὰς μετὰ τῆς Ἀσίας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Εὐρώπης.

Απ. Ἡ Εὐρώπη ὀρίζεται πρὸς Β.(α) ὑπὸ τοῦ Β. ὠκεανοῦ(β), πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ ὄρους Καυκάσου, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἶνε μεγάλη ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη εἶνε ἡ μικροτέρα τῶν ἄλλων ἡπείρων, εἶνε ὅμως ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεώς της ἡ μᾶλλον κατοικουμένη καὶ πολιτισμένη· διότι ἐν αὐτῇ αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι ἔφθασαν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν.

Ερ. Πόσος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων της καὶ τίνα θρησκείαν ἔχουσιν;

Απ. Ἡ Εὐρώπη κατοικεῖται ὑπὸ 308 ἑκατ. κατοίκων, ἅπαντων σχεδὸν Χριστιανῶν, πλὴν 5 ἑκατ. Μωαμεθανῶν, ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατ. Ἑβραίων καὶ περὶ τὰς 300 χιλ. εἰδωλολατρῶν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε γλυκὺ καὶ συγκερασμένον καὶ παρὰ πολὺ πρόσφορον πρὸς τε τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων καὶ πρὸς τὴν παραγωγὴν τῶν διαφόρων αὐτῆς προϊόντων.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἡ Εὐρώπη ἔχουσα ἕδαφος ποικίλον παράγει ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου προϊόντα, σῖτον, κριθήν, ἀραβόσιτον, γεώμηλα, βάμβακα, λινάριον, ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, κασσιτέρου (καλαίτου), λιθανθράκων κτλ. κατὰ δὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ὑπερέχει ὅλας τὰς ἄλλας ἡπείρους.

1. Πολιτικὴ διαίρεσις τῆς Εὐρώπης.

Ερ. Εἰς πόσα κράτη διαιρεῖται ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη διαιρεῖται εἰς δεκαοκτὼ κράτη, τῶν ὁποίων

α) Ὅστω θά σημειώσωμεν ἀντὶ Βορρᾶν, Νότον, Ἀνατολᾶς Δυσμᾶς.
β) Ὅστω τοῦ λοιποῦ θά σημειώσωμεν ἀνὰ Βορείου ἢ Νοτίου Παγωμένον ὠκεανόν.

ἔξ εἶνε πρὸς Ν. καὶ λέγονται Μεσημβρινὰ κράτη, ὁκτὼ εἰς τὸ μέσον καὶ λέγονται Κεντρικὰ κράτη, καὶ τέσσαρα πρὸς Β. καὶ λέγονται Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης.

^{Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης;}

^{Ἀπ. Τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·}

α. Ἡ Ἑλλάς, πρωτ. Ἀθῆναι· ἐπισημ. πόλεις Ναύπλιον, Σπάρτη, Πάτραι, Κέρκυρα, Σύρος.

β. Ἡ Τουρκία πρὸς Β. τῆς Ἑλλάδος, πρωτ. Κωνσταντινούπολις· ἐπισ. πολ. Ἀδριανούπολις, Θεσσαλονίκη.

γ. Τὸ Μαυροβούνιον εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Τουρκίας, πρωτ. Κεττίγη.

δ. Ἡ Ἰταλία πρὸς Δ. τῆς Τουρκίας, πρωτ. Ῥώμη· ἐπισ. πόλ. Φλωρεντία, Νεάπολις, Παλέρμον, Τουρῖνον, Βενετία.

ε. Ἡ Ἰσπανία πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, πρωτ. Μαδρίτη· ἐπισ. πόλ. Βαρκελώνη, Σεβίλλα, Γαδεира.

ς. Ἡ Πορτογαλία πρὸς Δ. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Λισβῶνα.

^{Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης;}

^{Ἀπ. Τὰ Κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·}

α. Ἡ Γαλλία εἰς τὰ Β. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Παρίσι· ἐπισ. πόλ. Λυών, Μασσαλία, Βορδῶ.

β. Ἡ Ἑλβετία εἰς τὰ Α. τῆς Γαλλίας· ἐπισ. πόλ. Βασιλεία, Βέρνη, Γενεύη.

γ. Τὸ Βέλγιον πρὸς Β. τῆς Γαλλίας, πρωτ. Βρυξέλλαι.

δ. Ἡ Ὄλλανδία πρὸς Β. τοῦ Βελγίου, πρωτ. Χάγη· ἐπισ. πόλ. Ἀμστελδάμον, Ῥοτερδάμη.

ε. Ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία, ἣτις περιλαμβάνει πολλὰ κράτη καὶ κεῖται πρὸς Β. τῆς Αὐστρίας· ἐπισ. πόλ. Βερολῖνον, Μόναχον, Στουτγάρδη, Δρέσδη, Λειψία, Ἀμβούργον.

ς. Ἡ Αὐστρία πρὸς Β. τῆς Ῥωμανίας καὶ Σερβίας, πρωτ. Βιέννη, ἐπισ. πόλ. Πράγα, Πέστα, Τεργέστη.

ζ. Ἡ Σερβία πρὸς Ν. τῆς Αὐστρίας, πρωτ. Βελιγράδιον.

η. Ἡ Ῥωμανία εἰς τὸ ΝΔ. τῆς Ῥωσσίας, πρωτ. Βουκουρέστιον· ἐπισ. πόλ. Ἰάσιον, Ἰβραίλα, Γαλαζίον.

^{Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης;}

^{Ἀπ. Τὰ Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·}

α. Ἡ Μεγάλῃ Βρεττανία ἢ Ἀγγλία, συνισταμένη ἐκ νήσων ἀπέναντι τῆς Γαλλίας, πρωτ. Λονδῖνον· ἐπισ. πόλ. Ἐδιμβούργον, Μαγχεστέρη, Λιδερπούλη, Δουβλίνα.

- β'. Ἡ Δανία πρὸς Β. τῆς Γερμανίας, πρωτ. Κοπεγχάγη.
 γ'. Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία (α) πρὸς Β. τῆς Δανίας,
 πρωτ. Στοκχόλμη καὶ Χριστιανία.
 δ'. Ἡ Ῥωσσία πρὸς Α. τῆς Σουηδίας, πρωτ. Πετρούπο-
 λης· ἐπισ. πόλ. Μόσχα, Βαρσοβία, Ὀδησσός.

2. Θάλασσαι, κόλποι, πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. θάλασσαι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. θάλασσαι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λευκὴ θά-
 λασσα εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ῥωσσίας· ἡ Βαλτικὴ θάλασσα μεταξύ
 Σουηδίας, Ῥωσσίας, Γερμανίας καὶ Δανίας· ἡ Γερμανικὴ θά-
 λασσα μεταξύ Σουηδίας, Ῥωσσίας, καὶ Γερμανίας ἢ θά-
 λασσα τῆς Μάγχης μεταξύ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, καὶ ἡ
 Μεσόγειος θάλασσα μεταξύ Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ἐκ δὲ τῆς Μεσογείου ποῖται θάλασσαι σχηματίζονται;

Ἄπ. Ἐκ τῆς Μεσογείου σχηματίζονται ἡ Τυρρηνικὴ θά-
 λασσα πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, ἡ Ἀδριατικὴ θάλασσα πρὸς Α.
 τῆς Ἰταλίας, τὸ Ἴόνιον πέλαγος πρὸς Δ. τῆς Ἑλλάδος, τὸ
 Αἰγαῖον πέλαγος μεταξύ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἡ Ἰερσοντις
 μεταξύ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ Ἀσίας, ὁ Εὐξείνιος πόντος
 μεταξύ Ῥωμανίας, Ῥωσσίας καὶ Ἀσίας· ἡ δὲ Μαιώτις λί-
 μνη ἢ Ἀζοφικὴ θάλασσα σχηματίζεται ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖτοι εἶνε οἱ ἐπισ. κόλποι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. κόλποι τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α. Ὁ Λιβῶνιος, ὁ Φιλλανδικὸς καὶ ὁ Βοθνικὸς εἰς τὴν
 Βαλτικὴν.

β'. Ὁ τοῦ Σουϊδέρη εἰς τὴν Γερμανικὴν θάλασσαν.

γ'. Ὁ Οὐασκωνικὸς πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ τῶν Γα-
 δείρων πρὸς Ν. τῆς Ἰσπανίας εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

δ'. Εἰς τὴν Μεσόγειον ὁ τοῦ Λέοντος εἰς τὸ Ν. τῆς Γαλλίας,
 ὁ τῆς Γενούας εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὁ Κορινθιακὸς καὶ ὁ Σαρω-
 νικὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁ Θερμαϊκὸς εἰς τὴν Τουρκίαν.

Ἐρ. Ποῖτοι εἶνε οἱ κυριώτεροι πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Κυριώτ. πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Σκαγεράκης, ὁ
 Κατεγάτης καὶ ὁ τοῦ Σούνδου μεταξύ Δανίας καὶ Σουηδίας·
 ὁ τοῦ Καλαὶ μεταξύ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καὶ ὁ τοῦ
 Γιβραλτάρ μεταξύ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ποῖτοι ἄλλοι πορθμοὶ εἶνε εἰς τὴν Μεσόγειον;

Ἄπ. Ὁ τῆς Μεσσήνης μεταξύ Ἰταλίας καὶ τῆς νήσου Σι-

α) Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία λέγεται ἔτι καὶ Σκανδιναυία.

κελίας, ὁ Ἑλλήσποντος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Προποντίδος, καὶ ὁ Βόσπορος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐξείνου.

3. Χερσόνησοι, νῆσοι, ἀκρωτήρια, ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἡ Σκανδιναυικὴ ἤτοι ἡ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, ἡ Γιουτλανδία εἰς τὴν Δανίαν, ἡ Ἰσπανικὴ ἤτοι ἡ τῆς Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας, ἡ Ἰταλικὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Ἑλληνικὴ ἢ ἡ χερσόνησος τοῦ Αἴμου, ἡ Πελοπόννησος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ Κριμαία ἢ ἡ Ταυρικὴ εἰς τὴν Ῥωσίαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Εὐβοία εἰς τὸ Αἰγαῖον ἢ Κρήτη, ἡ Σικελία, ἡ Κύρος, ἡ Σαρδῶ εἰς τὴν Μεσόγειον, καὶ ἡ Βρεττανία καὶ Ἰρλανδία εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ Βόρειον πρὸς Β. τῆς Νορβηγίας, τὸ Φινιστέρον εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ἰσπανίας, καὶ τὸ Ταίναρον καὶ ὁ Μαλέας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ποιοὶ εἶνε οἱ ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Κορινθιακὸς ἐνῶνων τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῆς Σπερεῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ Περικόπιος ἐνῶνων τὴν Κριμαίαν μετὰ τῆς λοιπῆς Ῥωσίας.

4. Ὄρη, ἡφαίστεια, ποταμοί, λίμναι τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Τὰ Οὐράλια μετὰ τὴν Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, τὰ Σκανδιναυικὰ μετὰ τὴν Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, τὰ Πυρηναῖα μετὰ τὴν Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας, αἱ Ἄλπεις τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Εὐρώπης (4810 μέτρ.) εἰς τὴν Ἑλβετίαν, τὸ Ἄπεννίνον εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὰ Καρπάθια μετὰ τὴν Αὐστρίας καὶ Ῥωμουνίας, καὶ ὁ Καύκασος εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἡφαίστεια τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἠφαίστεια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ τοῦ Γεωργίου Δ' παρὰ τὴν Θῆραν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Οὐεσούβιος εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Αἴτνη εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ἡ Ἐκλα εἰς τὴν Ἰσλανδίαν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Βόλγας καὶ ὁ Τάναϊς εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Ῥωσίας· ὁ Οὐίστουλας, ὁ Ἄλβις καὶ ὁ Ῥῆνος εἰς τὴν Γερμανίαν· ὁ Σηκουάνας, ὁ Λεῖγερ, ὁ Γαρούνας καὶ ὁ Ῥοδανὸς εἰς τὴν Γαλλίαν· ὁ Τάγος, ὁ Γουαδιάνας, ὁ Ἴθρος εἰς τὴν Ἰσπανικὴν χερσόνησον· ὁ Πάδος καὶ ὁ

Τίβερις εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Αὐστρίαν, Ῥωμουνίαν καὶ Τουρκίαν.

Ἐρ. Ποῖται εἶναι αἱ ἐπισ. λίμναι τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἐπισ. λίμναι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λαδόγα καὶ ἡ Ὀνέγα εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ἡ Βένερ καὶ ἡ Βέττερ εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ ἡ Κωνσταντία εἰς τὴν Ἑλβετίαν.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

ΕΛΛΑΣ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος;

Ἀπ. Ἡ Ἑλλάς ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Ἐρ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται φυσικῶς ἡ Ἑλλάς;

Ἀπ. Ἡ Ἑλλάς φυσικῶς συνίσταται ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Πελοποννήσου, τῶν νήσων τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ, καὶ τῶν Ἰονίων νήσων.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται πολιτικῶς ἡ Ἑλλάς;

Ἀπ. Ἡ Ἑλλάς πολιτικῶς διαιρεῖται εἰς 18 νομοῦς, τῶν ὁποίων 8 εἶνε εἰς τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, 5 εἰς τὴν Πελοπόννησον, 2 εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, καὶ 3 εἰς τὰς Ἰονίους νήσους· οὗτοι δ' ὑποδιαιροῦνται εἰς 60 ἐπαρχίας, καὶ αὗται πάλιν εἰς 354 δήμους (α).

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ νομοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Ἀπ. Νομοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε· 1 ὁ τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, πρωτ. Ἀθῆναι· 2 ὁ τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος πρωτ. Λαμία· 3 ὁ τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, πρωτ. Μεσολόγγιον· 4 ὁ τῆς Ἄρτης, πρωτ. Ἄρτα· 5 ὁ τῆς Καρδίτσης, πρωτ. Καρδίτσα· 6 ὁ τῶν Τρικκάλων, πρωτ. Τρίκαλα· 7 ὁ τῆς Λαρίσσης, πρωτ. Λάρισα· 8 ὁ τοῦ Βώλου, πρωτ. Βῶλος. (6).

Ἐρ. Τῆς δὲ Πελοποννήσου ποιοὶ νομοὶ εἶνε;

Ἀπ. Νομοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε· 1 ὁ τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, πρωτ. Ναύπλιον· 2 ὁ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, πρωτ. Πάτραι· 3 ὁ τῆς Μεσσηνίας, πρωτ. Καλάμαι· 4 ὁ τῆς Λακωνίας, πρωτ. Σπάρτη· 5 ὁ τῆς Ἀρκαδίας, πρωτ. Τρίπολις.

Ἐρ. Τῶν δὲ νήσων τοῦ Αἰγαίου ποιοὶ νομοὶ εἶνε;

(6) Τὰ ἤδη προσαρτώμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα μέρη δὲν διηρέθησαν ἐτι εἰς ἐπαρχίας.

(α) Οἱ νομοὶ Ἄρτης, Καρδίτσης, Τρικκάλων, Λαρίσσης καὶ Βώλου λέγονται εἰσέτι τμήματα.

Απ. Νομοὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους εἶνε· 1 ὁ τῆς Εὐβοίας, πρωτ. Χαλκίς· 2 ὁ τῶν Κυκλάδων, πρωτ. Σύρος.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς νομοὺς τῶν Ἰονίων νήσων.

Απ. Νομοὶ τῶν Ἰονίων νήσων εἶνε· 1 ὁ τῆς Κερκύρας, πρωτ. Κέρκυρα· 2 ὁ τῆς Κεφαλληνίας, πρωτ. Ἀργαστόλιον· 3 ὁ τῆς Ζακύνθου, πρωτ. Ζάκυνθος.

Ερ. Ποιοὶ κόλποι σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους;

Απ. Κόλποι τοῦ Ἰονίου πελάγους εἶνε ὁ Ἀμβρακικὸς εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Ἑλλάδος· ὁ Κορινθιακός, εἰσχωρῶν μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος· ὁ Κυπαρισσιακός εἰς τὸ Δ. τῆς Μεσσηνίας· ὁ Μεσσηνιακός καὶ ὁ Λακωνικός εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ερ. Οἱ δὲ κόλποι οἱ σχηματιζόμενοι ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους ποιοὶ εἶνε;

Απ. Ὁ Ἀργολικός εἰς τὴν Ἀργολίδα· ὁ Σαρωνικός, ἐντὸς τοῦ ὁποίουοῦ κεῖται ἡ Αἴγινα, ἡ Σαλαμίς καὶ ὁ Πόρος· ὁ Μαλιακός πρὸς Δ. τῆς Εὐβοίας· ὁ Παγασητικός πρὸς Β. τῆς Εὐβοίας.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Πορθμοὶ ἄξιοι λόγου τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ τοῦ Ῥίου μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Αἰτωλίας, καὶ ὁ τοῦ Εὐρίπου μεταξὺ Βοιωτίας καὶ Εὐβοίας· ἰσθμὸς δὲ ὁ Κορινθιακός, ἐνωων τὴν Πελοπόννησον μὲ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἔπισ. τῆς Ἑλλάδος ἀκρωτήρια;

Απ. Ἐπισ. ἀκρωτ. τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Ἀράστης εἰς τὸ Β. τῆς Κερκύρας· ὁ Λευκάτας εἰς τὸ Ν. τῆς Λευκάδος· τὸ Ἄκτιον εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου· τὸ Ῥίον καὶ Ἀντίρριον εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· τὸ Ταίναρον καὶ ὁ Μαλίας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου· τὸ Σούνιον εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Ἀττικῆς· ὁ Καφηρέυς εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Εὐβοίας· τὸ Ἀρτεμισίον εἰς τὸ Α. τῆς Εὐβοίας· ἡ Σηπιάς εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Θεσσαλίας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Απ. Τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος κυρίως εἶνε δύο σειραὶ ὄρέων.
 α. Ἡ ἀνατολικὴ σειρά, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι τὰ ὄρη Ὀλυμπος, Ὄσσα (Ἡίσσαβος), Πήλιον.

β. Ἡ δυτικὴ σειρά, τῆς ὁποίας ὄρη εἶνε ὁ Πίνδος, ἡ Ὄθρυς, ὁ Τυμφρηστός, ἡ Οἶτη, ὁ Κόραξ, ὁ Παρνασσός, ὁ Ἐλικὼν, ὁ Κιθαιρὼν καὶ ὁ Πάρνης.

Ερ. Τῆς δὲ Πελοποννήσου πόσαι σειραὶ ὄρέων εἶνε;

Απ. Εἰς τὴν Πελοπόννησον σχηματίζονται τέσσαρες σειραὶ ὄρέων, αἱ ἐξῆς·

α. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Πελοποννήσου καὶ

ἔχει ἐπισ. κορυφάς τὸν Ὠλενον, τὰ Ἀροάνια καὶ τὴν Κυλλήνην.

β'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔχει ἀξίας λόγου κορυφάς τὸ Ἀρτεμίσιον, τὸ Παρθένιον καὶ τὸν Πάρνωνα.

γ'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔχει ἐπισ. κορυφάς τὸ Μαίναλον καὶ τὸν Ταύγετον, τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Πελοποννήσου.

δ'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ Δ. Πελοποννήσου καὶ ἔχει μεγαλειτ. κορυφάς τὴν Φολόην, τὸ Τετράγιον καὶ τὴν Ἰθάμην.

Ερ. Εἶνε ἡφαιστειώδης χώρα ἡ Ἑλλάς;

Απ. Σχεδὸν ἀπασα ἡ Ἑλλάς εἶνε ἡφαιστειώδης ἀλλ' ἐνεργὸν ἡφαιστειον μόνον τώρα εἶνε ἐν αὐτῇ ἐπὶ νησιδίου τὸ τοῦ Γεωργίου Α', παρὰ τὴν Θήραν.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Ποταμοὶ ἐπισ. τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Πηνειός, ὁ μεγαλειότερος ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος· οὗτος πηγάζων ἐκ τοῦ Λάκμωνος καὶ ποτίζων τὴν Θεσσαλίαν ἐκβάλλει εἰς τὸν Θερμαῖον κόλπον· ὁ Ἄραχθος, πηγάζων ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον· ὁ Ἀχελῷος, πηγάζων ὡσαύτως ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Σπερχεῖος (Ἀλαμάννα), ὅστις πηγάζων ἐκ τῆς Ὄθρυος ἐκβάλλει εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον· ὁ Εὐήνος, ὅστις πηγάζων ἐκ τοῦ Τυμφρηστοῦ ἐκβάλλει εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· ὁ Κηφισσός, ὅστις πηγάζων παρὰ τὴν Οἴτην χύνεται εἰς τὴν Κωπαῖδα λίμνην.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου;

Απ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε ὁ Πηνειός, πηγάζων ἐκ τοῦ Ὠλένου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Ἀλφειός (Ρουφιᾶς), ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου πηγάζων ἐκ τῆς πεδιάδος τῆς Μεγαλοπόλεως καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ αὐτὸ πέλαγος· ὁ Πάμισος, πηγάζων ἀπὸ τὸ Τετράγιον καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον· ὁ Εὐρῶτας, πηγάζων σχεδὸν ὅπου καὶ ὁ Ἀλφειός καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ λίμναι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος λίμναι εἶνε ἡ τοῦ Ὄζηρου εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ἡ Λυσιμαχία καὶ ἡ Τριχωνίς εἰς τὴν Αἰτωλίαν ἡ Κωπαῖς καὶ ἡ Ἰλική εἰς τὴν Λεβαδειάν.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ λίμναι τῆς Πελοποννήσου;

Απ. Λίμναι τῆς Πελοποννήσου εἶνε ἡ Φιενεός (τοῦ Φονιά)

καὶ ἡ Στυμφαλίς εἰς τὴν Κορινθίαν περὶ τὴν νότιον ὑπώρειαν τῆς Κυλλήνης.

Στερεὰ Ἑλλάς.

1. Νομὸς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Απ. Ἐκ 5 ἐπαρχιῶν Ἀττικῆς, Αἰγίνης, Μεγαρίδος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Απ. Ἀθῆναι, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα λαμπρὰ ἀρχαῖα μνημεῖα εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τὸν Παρθενῶνα, τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης, τὰ Προπύλαια καὶ τὸ Εῤέχθειον ἐκτὸς δὲ τὸ Θησεῖον, τὴν λεγομένην Πύλην τῆς Ἀγορᾶς, τὸν πύργου τοῦ Κυρρήστου, τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους, τὰ εῤεῖπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ κτλ. νέα δὲ οἰκοδομήματα τὰ ἀνάκτορα, τὸ πανεπιστήμιον, τὸ Ἀρσάκειον, τὸ πολιτικὸν καὶ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, τὸ ὄρφανοτροφεῖον, τὸ τυφλοκομεῖον, τὸ Βαρβάκειον λύκειον, τὸ πολυτεχνεῖον, τὴν Ῥιζάρειον σχολήν, τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, τὴν ἀκαδημίαν, τὸ δημορχεῖον κτλ. ἔχει δὲ καὶ πλῆθος ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, πτωχοκομεῖον, βρεφοκομεῖον καὶ 64 χλ. κατοίκων.

Πειραιεύς, ἐπίγειον τῶν Ἀθηνῶν, πόλις ἐμπορικὴ ἔχουσα πολλὰ νηματοποιεῖα, πανοποιεῖα, καθεκλῶν ἐργοστάσια καὶ γυτήρια σιδήρου, στρατιωτικὸν σχολεῖον, γυμνάσιον, καὶ 22 χιλ. κατ. Αἶγινα νῆσος, ἔχουσα ὠραῖον κλῖμα, ὁμών. πόλιν καὶ 6 χιλ. κατ. ἀσχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν.

Ερ. Ποῖαι ἄλλαι πόλεις ἢ κῶμαι τοῦ νομοῦ τούτου εἶνε ἀξίαι λόγου;

Απ. Μέγαρα, ἀρχαία πόλις καὶ πρωτ. τῆς Μεγαρίδος ἔχουσα 4 χιλ. κατ. ἀσχολουμένων ἤδη εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Κούλουρις ἢ Σαλαμίς, ἐπίσημος, διὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν (480 π. Χ.). Ἐν αὐτῇ μετεφέρθη ἡδη ὁ βασιλικὸς ναύσταθμος.

Θῆβαι, ἀρχαία ἐπίσ. πόλις. Λεβαδεία, ἔχουσα ἀξιόλογα νηματοποιεῖα ἀμφότεραι αὐταὶ αἱ πόλεις εἶνε πρωτ. ἔμων. ἐπαρχιῶν. Εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐτι ὑπῆρχον καὶ αἱ διάσημαι πόλεις Πλαταιαί, Λεῦκτρα, Θεσπιαί, Ἐλάτεια, Χαῖρώνεια.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

2. Νομός Φθιώτιδος και Φωκίδος.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος;

Απ. Ἐκ 4, τῆς Φθιώτιδος, Λοκρίδος, Δωρίδος Παρνασίδος.

Ερ. Τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Απ. Λαμία, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἀρχαία πόλις ἔχουσα φρούριον, γυμνάσιον καὶ 5400 κατ. Ὑπάτη, κώμη μὲ θερμὰ λουτρά. Θερμοπύλαι, ἐπίσημος θέσις διὰ τὸν ἐνταῦθα θάνατον τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν 300 Σπαρτιατῶν. Ἀταλάντη, πρωτ. τῆς Λοκρίδος, ὠραῖον παράγουσα σίτον. Γαλιᾶξειδιον ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ, ἐπίσ. διὰ τὸ ναυτικὸν τῆς. Ἀμφισσα (4640 κατ.), πρωτ. τῆς Παρνασίδος ἐν τερπνῇ θέσει. Καστρί, μικρὰ κώμη ἐν ἧ σῶζονται τὰ ἐρείπια τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν. Λιδωρίκιον, κώμη ὄρεινῆ, πρωτ. τῆς Δωρίδος.

3. Νομός Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Απ. Ὁ νομὸς τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Μεσολογγίου, Ναυπακτίας, Τριχωνίας, Εὐρυτανίας, Βονίτσης, Βάλτου.

Ερ. Τῆς Ἀκαρνανίας ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Απ. Μεσολόγγιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα φρούριον ὄχυρον ἐνδόξως ὑπερασπισθὲν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ 6200 κατ. Ἀγρίνιον (5220 κατ.), πρωτ. τῆς Τριχωνίας. Καρπενήσιον, ἐπίσημον διὰ τὰς ἐνταῦθα συμβάσας μάχας κατὰ τῶν Τούρκων. Βόνιτσα, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Κραβασαράς, πρωτ. τοῦ Βάλτου ἐξάγουσα βαλανίδιον. Ναύπακτος, πρωτ. τῆς Ναυπακτίας ἔχουσα φρούριον καὶ καλὸν λιμένα.

Νομὸς Ἄρτης.

Ερ. Ποταὶ εἶνε ἡ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Ἄρτης;

Απ. Ἄρτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 7 χιλ. κατ. Καλαρρύται, ἄλλοτε ἐπίσημος κωμόπολις.

Νομὸς Τρικάλων.

Ερ. Ποταὶ εἶνε ἡ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Τρικάλων.

Απ. Τρίκαλα, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 15 χιλ. κατ. Κалаμπάκα, γεωργικὴ κωμόπολις· παρ' αὐτὴν εἶνε τὰ μολαστήρια Μετέωρα ἐπὶ ἀποτόμων βράχων.

Νομὸς Καρδίτσης.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Καρδίτσης;

Απ. Καρδίτσα, πρωτ. τοῦ νομοῦ· Φάρσαλος, ἔπου ἐνίκηθη τὸ 48 π. Χ. ὁ Πεμπήτος ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ κατελύθη ἡ Ῥωμαϊκὴ δημοκρατία.

Νομός Λαρίσης.

Ερ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Λαρίσης ;

Απ. Λάρισσα ἐπὶ τοῦ Πηγαιῶ, ἀρχαία καὶ ἡ μεγαλύτερα πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἔχουσα περὶ τὰς 30 χιλ. κατ. Τύρναβος καὶ Ἀμπελάκια, ἄλλοτε ὀνομασταὶ διὰ τὰ ὑφάσματα τῶν. Ἀγιάς ἔχουσα 7 χιλ. κατ. καὶ τρέφουσα πολὺ τὸν μεταξοσκώληκα.

Νομός Βόλου.

Ερ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Βόλου ;

Απ. Βῶλος, εὐλίμενος καὶ ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς Θεσσαλίας· Φεραὶ (νῦν Βελεστίνον), πατρίς Ῥήγα τοῦ Φεραίου τοῦ πρώτου μάρτυρος τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως· Ζαγορά, ἔχουσα ἀξιόλογα Ἑλλ. σχολεῖα. Ἀρμυρόν, ἐπίσημος κώμη διὰ τὸν καλὸν καπνὸν τῆς.

Πελοπόννησος.

1. Νομός Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος ;

Απ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Ναυπλίας, Ἀργολίδος, Κορινθίας Σπεσῶν, Ὑδρας, Κυθήρων.

Ερ. Τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις ;

Απ. Ναύπλιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ πόλις ὄχυρά καὶ ἐμπορική, πρώην καθέδρα τοῦ βασιλείου, ἔχουσα 6 χιλ. κατ. Τίρυνς, παρὰ τὸ Ναύπλιον μὲ ἀρχαῖα πελασγικά τεῖχη· ἐνταῦθα εἶνε καὶ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον. Ἄργος, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας, ἀρχαία, ἐμπορική καὶ γεωργική πόλις ἔχουσα 10 χιλ. κατ. Ὑδρα νῆσος, ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 6500 κατ. καὶ Σπέτσαι νῆσος ἔχουσα 6500 κατ. κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου· ἀμφότεραι πρωτ. ὄμων. ἐπαρχιῶν εἶνε ὀνομασταὶ διὰ τὸ ναυτικόν. τῶν, λίαν συντελέσαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνα.

Ερ. Εἰπέ μοι καὶ ἄλλας πόλεις τοῦ νομοῦ τούτου.

Απ. Πόρος νῆσος καὶ πόλις, ἔχουσα ὠραίους λεμονεῶνας καὶ λαμπρὸν λιμένα. Κόρινθος, ἀρχαία πόλις· ἀντ' αὐτῆς καταστραφείσης ὑπὸ σεισμοῦ τὸ 1858 κτίζεται ἤδη ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ ἡ Νέα Κόρινθος πρωτ. τῆς Κορινθίας. Τρίκκαλα, ἔχουσα περὶ τοὺς 1600 κατ.

Κύθηρα πρὸς Ν. τοῦ Μαλέα, νῆσος βουνώδης (13260

χιλ. κατ.) με ὁμών. πόλιν οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης, πρωτ. ὁμών. ἐπαρχίας καὶ ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 440 κατ.

2. Νομὸς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Ἀπ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος συνίσταται ἐκ 4 ἐπαρχιῶν, Πατρῶν, Καλαβρύτων, Αἰγιαλείας, Ἡλείας.

Ἐρ. Τοῦ νομοῦ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Ἀπ. Πάτραι, πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα περὶ τὰς 25 χιλ. κατ. Αἶγιον, πρωτ. τῆς Αἰγιαλείας ἀρχαία πόλις ἔχουσα 5200 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ταξιάρχων. Καλαβρυτα, μεσόγειος πόλις πρωτ. ὁμών. ἐπαρχίας· παρ' αὐτὴν εἶνε ἡ μονὴ Ἀγία Λαύρα καὶ τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἡ μεγαλειτέρα μονὴ τῆς Ἑλλάδος. Πύργος, πρωτ. τῆς Ἡλίδος, ἔχουσα 8650 χιλ. κατ.

3. Νομὸς Μεσσηνίας.

Ἐρ. Πόσαι εἶνε αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Μεσσηνίας;

Ἀπ. Ὁ νομὸς τῆς Μεσσηνίας συνίσταται ἐκ 5 ἐπαρχιῶν, Καλαμῶν, Μεσσήνης, Πυλίας, Τριφυλίας, Ὀλυμπίας.

Ἐρ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Μεσσηνίας;

Ἀπ. Καλάμαι παρὰ τὴν θάλασσαν, πρωτ. τοῦ νομοῦ, πόλις ἐμπορικὴ ἐξάγουσα σῦκα, ἔλαιον, μέταξαν καὶ ἔχουσα 7 χιλ. κατ. Νησίον, πρωτ. τῆς ἐπαρχ. Μεσσήνης, γεωργικὴ πόλις ἔχουσα 6 χιλ. κατ. Ἀνδρίτσεινα, μεσόγειος κωμόπολις, πρωτ. τῆς Ὀλυμπίας με ἀξιόλογον βιβλιοθήκην. Κυπαρισσία, πρωτ. τῆς Τριφυλίας, ἔχουσα θέσιν μαγευτικὴν. Νεόκαστρον (Νύλος), πρωτ. τῆς Πυλίας· ἐνταῦθα τὸ 1827 ἐπυρπολήθη ὑπὸ τῶν ἠνωμένων στόλων τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας ὁ Ὀθωμανικὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς στόλος καὶ ἐγένετο ἐλευθέρῃ ἡ Ἑλλάς. Μεθώνη καὶ Κορώνη, φρούρια τῆς Μεσσηνίας.

4. Νομὸς Λακωνίας.

Ἐρ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λακωνίας.

Ἀπ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Λακωνίας εἶνε 4, Λακεδαίμονος, Οἰτύλου, Γυθείου, Ἐπιδάουρου Λιμηρᾶς.

Ἐρ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Λακωνίας;

Ἀπ. Σπάρτη ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δ' ἀνεγειρομένη με πλατείας ὁδοῦς ἔχει 3500 κατ. Γύθειον, πρωτ. ὁμών. ἐπαρχίας καὶ ἐπίνειον τῆς Σπάρτης. Ἀρεόπολις (Τσίμβρα) παρὰ τὰς ὑπαιρέας τοῦ Ταυγέ-

του, πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου. Μονεμβασία, ὄχυρὰ πόλις κειμένη ἐπὶ νησιδίου ἠνωμένου διὰ γεφύρας μὲ τὴν ξηρὰν. Μολάοι, μεσόγειος κώμη πρωτ. τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

5. Νομὸς Ἀρκαδίας.

Ἐρ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας.

Ἀπ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας εἶνε 4, ἡ τῆς Μαντινείας, Γορτυνίας, Μεγαλοπόλεως, Κυνουρίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας;

Ἀπ. Τρίπολις, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἐπὶ ὄροπέδιου, βιομήχανος καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 10 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν πρὸς Β. ἔκειτο τὸ πάλαι ἡ Μαντίνεια καὶ πρὸς Ν. ἡ Τεγέα. Βαλτέτσιον, κώμη ὅπου τὸ πρῶτον τὸ 1821 οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους. Μεγαλόπολις, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δὲ ἄσημος γεωργικὴ κώμη. Δημητσάνα, πρωτ. τῆς Γορτυνίας ἔχουσα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Ἑλλ. σχολεῖον. Καρύταινα ἐπὶ ὑψηλῆς θέσεως, ἔχουσα ὄχυρὸν φρούριον. Ἅγιος Πέτρος, ὄρεινὴ κωμόπολις ἔχουσα 3700 κατ. καὶ παράγουσα πολλὰς ὀπώρας. Ἄστρος, κώμη ἐν ἐφόρῳ πεδιάδι μὲ μικρὸν τινα ὄρμον, ἐξ οὗ ἐξάγονται τὰ προϊόντα τῆς Κυνουρίας. Λεωνίδιον, πρωτ. τῆς Κυνουρίας ἔχουσα 4870 κατ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον.

Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου.

1. Νομὸς Εὐβοίας.

Ἐρ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας.

Ἀπ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας εἶνε 4, ἡ τῆς Χαλκίδος, Καρυστίας, Ξηροχωρίου, Σκοπέλου (α).

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας;

Ἀπ. Χαλκίς, ἀρχαία, ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικὴ πόλις (6700 κατ.) εἰς τὸ δυτικὸν τῆς νήσου παρὰ τὴν σιδηρὰν γέφυραν, πρωτ. τοῦ νομοῦ. Νέα Ψαρά, ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Ἐρετρίας. Κύμη, πρωτ. τῆς Καρυστίας· πλησίον αὐτῆς ἐξορύσσονται ἀξιόλογοι γαιάνθρακες. Κάρυστος, ἔχουσα ὄχυρὸν φρούριον. Αἰδηψός, ἔχουσα ἀξιόλογα θερμὰ λουτρά. Ξηροχώριον, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας, ἔχουσα 2800 κατ. Σκόπελος, νῆσος μὲ ὄμων. πόλιν πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας τῶν Βορείων Σποράδων Σκιάθου, Σχύρου καὶ Ἀλονήσου.

(α) Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σκοπέλου ὑπάγονται αἱ νῆσοι αἱ καλούμεναι Βόρειοι Σποράδες.

2. Νομός Κυκλάδων.

Ερ. Ἐκ τίνων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομός Κυκλάδων;

Απ. Ὁ νομός τῶν Κυκλάδων συνίσταται ἐξ 7 ἐπαρχιῶν, Σύρου, Κέας, Τήνου, Ἀνδρου, Νάξου, Μήλου, Θήρας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῶν Κυκλάδων;

Απ. Ἐρμούπολις ἢ Σύρος πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ἑλλάδος με λαμπρὰ δημόσια ἐκπαιδευτικά οἰκοδομήματα, ἔχουσα 27 χιλ. κατ. Τήνος νῆσος, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. ἔχουσα ἀξιόλ. μάρμαρα καὶ τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἀνδρος νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας ἔχουσα ἀξιόλογον ναυτικόν. Κέα νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. παράγουσα βαλανίδιον. Κύθνος νῆσος, ἐπίσημος διὰ τὰ θερμὰ αὐτῆς ὕδατα. Μύκονος νῆσος με ὁμών. πόλιν ἔχουσαν ἀξιόλογον ναυτικόν. Δῆλος νῆσος, τὸ πάλαι ἐπίσημος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Νάξος νῆσος, με ὁμών. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. ἐξάγουσα οἶνους καὶ τὸ ὄρυκτὸν σμυρίδα.

Σέριφος, Σίφνος, Πάρος, Ὠλίαςος, Κίμωλος, Ἴος, Σίκινος, Φολέγανδρος, Ἀμοργός νῆσοι με ὁμων. κωμοπόλεις. Μῆλος νῆσος με ὁμών. πόλιν, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. ἐπίσημος διὰ τὰ ὄρυκτὰ καὶ τὸν λιμένα τῆς. Θήρα, ἡραισιειώδης νῆσος με ὁμων. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους καὶ τὸ ἀξιόλογον ναυτικόν τῆς.

Ἴόνιοι νῆσοι.

1. Νομός Κερκύρας.

Ερ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας.

Απ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας κυρίως (α) εἶνε 3, Κερκύρας, Παξῶν, Λευκάδος.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας;

Απ. Κέρκυρα νῆσος (78 χιλ. κατ.) με ὁμών. πόλιν πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἔχουσαν λίαν ὄχυρὰ φρούρια, εὐρύχωρον λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον, γυμνάσιον, σωφρονιστήριον, νοσοκομεῖον, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Σπυριδῶνος καὶ 16060 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 5 χιλ. εἶνε Ἑβραῖοι. Παξοὶ νῆσος, ἣς ἐπισ. κώμη εἶνε Γάτος, πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσα ἀσφαλιστατον λιμένα. Λευκάς, νῆσος βουνώδης (22 χιλ. κατ.) με ὁμών. πόλιν πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσαν 2065 κατ.

(α) Ὡς τετάρτη ἐπαρχία Κερκύρας ὠνομάσθη ἡ τοῦ Ὄρους.

2. Νομός Κεφαλληνίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομός τῆς Κεφαλληνίας;

Απ. Ὁ νομός τῆς Κεφαλληνίας συνίσταται κυρίως ἐκ 2 ἐπαρχιῶν (α), τῆς Κράναιας καὶ Ἰθάκης.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κεφαλληνίας;

Απ. Κεφαλληνία (69 χιλ. κατ.), ἡ μεγαλειτέρα τῶν Ἰονίων νήσων πόλεις αὐτῆς Ἀργοστόλιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα γυμνάσιον, τὸν καλλίτερον λιμένα τῆς νήσου καὶ 7730 κατ. Ληξούριον, πόλις ἔχουσα Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 5820 χιλ. κατ. Ἡ Κεφαλληνία ἔχει καὶ ὄρος ὑψηλὸν καλούμενον Αἶνος, καὶ τὸ σέπτον λείψανον τοῦ Ἀγ. Γερασίμου.

Ἰθάκη, νῆσος βουνώδης (42230 χιλ. κατ.) μετ' πόλιν Βαθύ, πρωτ. ἐπαρχίας ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον, ναυπηγεῖον καὶ 4670 κατ.

3. Νομός Ζακύνθου (β).

Ερ. Πόθεν συνίσταται ὁ νομός τῆς Ζακύνθου;

Απ. Ὁ νομός οὗτος συνίσταται ἐκ μιᾶς σχεδὸν νήσου τῆς Ζακύνθου (45 χιλ. κατ.), ἐπὶ τῆς ὁποίας κίτται ἡ πόλις Ζάκυνθος, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα βιβλιοθήκην, τὸ σέπτον λείψανον τοῦ ἀγίου Διονυσίου καὶ 17500 κατ. φιλοπονωτάτων.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπισ. τῆς Ἑλλάδος, ὁ πληθ. ἡ θρησκεία, καὶ τὸ πολίτευμα;

Απ. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐπιφανεῖαν 785 τετρ. μυριαμ. καὶ 2, 055, 060 κατ. τῶν ὁποίων 755 χιλ. κατοικοῦσι τὴν Πελοπόννησον, 765 χιλ. τὴν Στερεάν, 245 χιλ. τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ 290 χιλ. τὰς Ἰονίους νήσους, πρεσβεύοντες τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν θρησκείαν διοικουμένην ὑπὸ πενταμελοῦς συνόδου ἀρχιερέων, πλὴν 20 χιλ. περίπου δυτικῶν κατοικούντων εἰς τὰς νήσους, 30 χιλ. μωαμεθανῶν καὶ 45 χιλ. ἑβραίων τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ μιᾶς Βουλῆς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει εἶνε εὐκραές καὶ ὑγριεπὸν, τὸ δὲ ἔδαφος εὐφορον, παράγον δημητριακοὺς καρπούς, σταφίδας, ἔλαιον, οἶνους, τυρόν, βούτυρον, σῦκα, ῥιζάριον, μέταξαν, βαλανίδιον, μέλι, καπνὸν κλπ. ἔχει δὲ καὶ θέσιν ἢ Ἑλλάς προσφορωτάτην διὰ ναυτιλίαν καὶ ἐμπόριον.

(α) Τῆς Κεφαλληνίας ὀνομάσθησαν ἔτι καὶ ἄλλαι δύο ἐπαρχίαι τῆς Σάμης, πρωτ. Αἰγιαλός, καὶ τῆς Πάλης πρωτ. Ληξούριον.

(β) Ὁ νομός οὗτος δὲν διεβῆθη ἔτι εἰς ἐπαρχίας.

Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία.

Ερ. Ποῦτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας.

Απ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ἐρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, Μαυροβουνίου, Σερβίας, Ῥωμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τῆς Προποντιδος, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ τοῦ Ἴονίου πελάγους.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία;

Απ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία διαιρεῖται εἰς δύο· 1 εἰς χώρας ὅλως διόλου ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζόμενας· 2 εἰς ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίας.

Ερ. Ποῦτα εἶνε αἱ χώραι αἱ ὅλως ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζόμεναι;

Απ. Ἡ Θράκη πρωτ. Κωνσταντινούπολις, ἡ Μακεδονία πρωτ. Θεσσαλονίκη, ἡ Ἡπειρος μετὰ τῆς Ἀλβανίας πρωτ. Ἰωάννινα καὶ αἱ νῆσοι αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

Ερ. Ποῦτα εἶνε αἱ ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίας;

Απ. Ἡ Βουλγαρία πρωτ. Σόφια, ἡ Ἀνατολικὴ Ῥωμανία πρωτ. Φιλιππούπολις, ἡ νῆσος Κρήτη πρωτ. Χανιά.

Ερ. Ποῦτα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Τουρκίας;

Απ. Ὅρη τῆς Τουρκίας ἐπισ. εἶνε ἡ Ῥοδόπη καὶ ὁ Αἶμος εἰς τὴν Θράκην, ὁ Σκάρδος, ὁ Ὀρβήλος, τὸ Παγγαῖον, ὁ Ἄθως (Ἅγιον Ὄρος), ὁ Ὀλυμπος εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Ερ. Ποῦτοι εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς;

Απ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Τουρκίας εἶνε ὁ Καλάμας (Θάμισ) εἰς τὴν Ἡπειρον, ὁ Ἀξιὸς καὶ ὁ Στρυμών εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὁ Ἐβρος εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Ερρ. Ποῦτα εἶνε αἱ ἐπισ. λίμναι τῆς Τουρκίας;

Απ. Λίμναι αὐτῆς ἐπισ. εἶνε εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἡ Λαβεάτις καὶ ἡ Λυχνιδός, εἰς τὴν Ἡπειρον ἡ τῶν Ἰωαννίνων, καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἡ Ὀρεστιάς, ἡ Κερκινίτις καὶ ἡ Βόλβη.

Ερ. Ποῦτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Θράκης;

Απ. Κωνσταντινούπολις (Βυζάντιον), πρωτ. τοῦ κράτους εἰς θέσιν Θαυμασίαν, ἔχουσα λαμπρότατον λιμένα, μέγιστον ἐμπόριον, λαμπρὰς Βυζαντινὰς οἰκοδομὰς, τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατ. κατ. Ἀδριανούπολις ἐπὶ τοῦ Ἐβρου, δευτέρα πόλις τῆς Τουρκίας ἔχουσα 130 χιλ. κατ.

Ερ. Ποῦτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Μακεδονίας;

Απ. Τῆς Μακεδονίας (2 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Θεσσαλονίκη,

εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἀλλ' ὀλίγον βιομηχανοῦς ἔχουσα 90 χιλ. κατ. Βιτώλια, μεσόγειος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις, ἔχουσα περὶ τὰς 50 χιλ. κατ. Σέρραι, μεσόγειος πόλις παρὰ τὸν Σπρυμόνα ἔχουσα 35 χιλ. κατ. Πρὸς Α. αὐτῆς κεῖται ἡ Χαλκιδικὴ χερσόνησος καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται πάμπόλλα μοναστήρια τῶν ὀρθοδόξων.

Ἐρ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας;

Ἀπ. Τῆς Ἡπείρου πρωτ. εἶναι Ἰωάννινα ἐπὶ ὀμῶν. λίμνης, ἔχουσα γυμνάσιον, 19 χιλ. κατ. καὶ προάστεια ἀξιόλογα. Πρέβεζα εἰς τὸν Ἀμβραχικὸν κόλπον, ἔχουσα φρούριον ὄχυρὸν καὶ 8 χιλ. κατ. Τῆς δ' Ἀλβανίας ἐπισ. πόλεις εἶνε Δουράτσον (πάλαι Ἐπίδαμνος), ὄχυρά, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Σκόδρα ἐπὶ τῆς Λαβεατίδος λίμνης, πόλις ὄχυρά καὶ πρωτ. τῆς ἰδίως Ἀλβανίας, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. οἱ δὲ κάτ. τῆς Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας εἶνε 1,450,000.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Τουρκίας αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ αἱ πόλεις των;

Ἀπ. Ἡ Λήμνος, ἡ Ἰμβρος, ἡ Σαμοθράκη καὶ ἡ Θάσος μετ' ὀμῶν. πόλεις εἶνε δ' ἅπασαι ὄρειναι καὶ ὀλιγάνθρωποι.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Βουλγαρίας;

Ἀπ. Σόφια, λίαν ὄχυρά πόλις, πρωτ. τῆς Βουλγαρίας ἔχουσα 25 χιλ. κατ. Σοῦμλα, ὄχυρωτάτη εἰς τὰς ὑπαρείας τοῦ Αἴμου πόλις ἔχουσα 35 χιλ. κατ. Βάρνα, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Εὐξεινον, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. ἐν οἷς οἱ πλεῖστοι εἶνε Ἕλληνες, ἀξιόλογα διατηροῦντες Ἑλλ. σχολεῖα.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας;

Ἀπ. Φιλιππούπολις ἐπὶ τοῦ Ἑβρου, πρωτ. τῆς ἡγεμονίας ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 40 χιλ. κατ. καὶ ἀξιόλογα Ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια. Ἐσκιζααρά, ἔχουσα 25 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς νήσου Κρήτης;

Ἀπ. Χανῖα (Κυδωνία), πρωτ. τῆς Κρήτης, ἔχουσα 7 χιλ. κατ. Ἡράκλειον (νῦν Κάστρον), ὄχυρωτάτη, εὐλίμενος καὶ ἔδρα τοῦ μητροπολίτου τῶν ὀρθοδόξων, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. Ρεθύμνη, παράλιος πόλις ἔχουσα φρούριον καὶ 7 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς, ἡ ὀρηκεία, καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρωπ. Τουρκίας εἶνε 9 κατ. Τοῦτων τὰ μὲν 6 ἑκατόμ. διοικουῦνται ὑπὸ μονάρχου ἀπολύτου τοῦ Σουλτάνου. τὰ δὲ 3 ἑκατόμ. ὑπὸ ὑποτελῶν εἰς αὐτὸν ἡγεμόνων, ὧν μόνον ὁ τῆς Βουλγαρίας ἐκλέγεται κατ' εὐθεταν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Ερ. Ποιον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε θερπνὸν καὶ υγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος εὐφορὸν εἰς γεννήματα, οἶνον, βίμβακα, καπνόν, ἔλαιον, βιζάριον, σπόγγους, κηρὸν κλ. ἄλλ' ἡ γεωργία εἶνε παρημελημένη, ἡ βιομηχανία ἐλαχίστη, καὶ μόνον τὸ ἐμπορίον τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν ἀκμάζει, γινόμενον πρὸ πάντων διὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ερ. Ἔχει κτήσεις ἐξωτερικὰς ἡ Τουρκία;

Απ. Ἡ Τουρκία ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν· οὕτω δὲ τὸ ὅλον κράτος ἔχει πληθυσμὸν περὶ τὰ 34 ἑκατ. κατ.

Μαυροβούνιον.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τοῦ Μαυροβουνίου;

Απ. Τὸ Μαυροβούνιον λίαν ὄρεινὴ χώρα ὀρίζεται ΒΑ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, ΝΑ. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, καὶ ΝΔ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους καὶ τῆς Αὐστρίας.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτοῦ;

Απ. Κεττίγηνη, κωμόπολις ὀρεινοτάτῃ ἐν ἣ ἔδρευει ὁ ἡγεμῶν ἔχουσα 4 χιλ. κατ.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ θρησκεία καὶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ κράτους.

Απ. Οἱ Μαυροβούνιοι περὶ τὰς 250 χιλ. εἶνε τὸ πλεῖστον σλάβοι ὀρθόδοξοι, διοικούμενοι στρατιωτικῶς ὑπὸ ἀνεξαρτήτου ἡγεμόνος μετὰ γερούσιας.

Ἰταλία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ἰταλίας;

Απ. Τὰ ὅρια τῆς Ἰταλίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἑλβετία, πρὸς Ν. ἡ Μεσόγειος θάλασσα, πρὸς Α. ἡ Αὐστρία, τὸ Ἀδριατικὸν καὶ τὸ Ἴόνιον πέλαγος, πρὸς Δ. ἡ Γαλλία καὶ ἡ Τυρρηνικὴ θάλασσα.

Ερ. Ἐκ πόσων κρατῶν αὕτη συνίσταται;

Απ. Ἡ Ἰταλία συνίσταται ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου, τῆς μικρᾶς δημοκρατίας τοῦ Ἁγίου Μαρίνου, καὶ ἐκ τῆς Μάλτας καὶ τινων παρ' αὐτὴν νήσων ὑποκειμένων εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου;

Απ. Τουρίνον ἐπὶ τοῦ Πάδου, ὠραιοτάτῃ πόλιν ἔχουσα περὶ τὰς 213 χιλ. κατ. Γένουα, ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Μεδιόλινα, πρωτ. τῆς Λομβαρδίας ἐν εὐφροωτάτῃ πεδιάδι μετὰ 200 χιλ. κατ. Φλωρεντία ἐπὶ τοῦ Ἄρνου, ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας, ὠραία πόλις ἔχουσα λαμπρὸν ἀρχαιολ. μουσεῖον καὶ 170 χιλ. κατ. Λιβόρνο, ἐμπορικὴ καὶ πλουσία πόλις εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν, ἔχουσα 100 χιλ. κατ. Ἀγκῶνα, πόλις ἐμπορικωτάτῃ εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Ραβένα, παρὰ τὴν θάλασσαν, χρηματίσασα πρωτ. τῶν Παπῶν παρ' αὐτὴν καὶ

ται καὶ ἡ δημοκρατία τοῦ Ἁγίου Μαρίνου (8 χιλ. κατ.).
 Ρώμη, ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως, πρωτ. τοῦ Ἰταλικοῦ κράτους,
 πάλαι μεγάλη πόλις με λαμπρὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν περίφη-
 μον ναὸν τοῦ ἁγίου Πέτρου, νῦν δ' ἔχει περὶ τὰς 280 χιλ.
 κατ. Βονωνία, ἐπίσ. διὰ τὸ πανεπιστήμιόν της. Νεάπο-
 λις, ἄλλοτε πρωτ. τοῦ βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν, ἡ με-
 γαλειτέρα καὶ ὠραιότερα πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα λαμ-
 πρὸν λιμένα καὶ 450 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ τὸ ἡφαί-
 στειον Οὐεσούβιος.

Παλέρμον, πρωτ. τῆς νήσου Σικελίας, ἐμπορικωτάτη
 πόλις ἔχουσα 220 χιλ. κατ. Μεσσήνη ἐπὶ τοῦ ὄμων. πορ-
 θμοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικὴ πόλις με 115 χιλ. κατ. Βενετία,
 εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἐκτισμένη ἐπὶ 64 νησιδίων
 εἶνε ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις πρωτ. ἄλλοτε ἰσχυρὰς
 δημοκρατίας, νῦν δ' ἔχουσα 130 χιλ. κατ.

Ἐρ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας ποταί νῆσοι ὑπάρχουσιν;

Ἀπ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας κεῖται ἡ νῆσος Μάλτα (150
 χιλ. κατ.) με πρωτ. Βαλέτταν, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰταλίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἰταλίας εἶνε 2, 872 τετρ. μ.ρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 28
 ἑκατ. καθολικοὶ τὴν θρησκείαν καὶ κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῆρας;

Ἀπ. Ἡ Ἰταλία ἔχουσα τὸ ὠραιότατον κλίμα τῆς Ἑυρώπης εἶνε εὐφορος εἰς
 δημητριακοὺς καρποὺς, οἶνον, ἔλαιον, λιμόνια, ζαχαροκάλαμον κτλ. ἔχει δὲ καὶ
 βιομηχανίαν, αἰδηροδρόμους καὶ ἐκτεταμένον ἐμπόριον.

Ἰσπανία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰσπανίας;

Ἀπ. Ἡ Ἰσπανία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῶν Πυρηναίων καὶ
 τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Ν. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ.
 ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τῆς Πορτογαλίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις τῆς;

Ἀπ. Μαδρίτη ἐπὶ τοῦ Μανσαναρέζου, πρωτ. τοῦ κράτους,
 ὠραία πόλις ἔχουσα 340 χιλ. κατ. Βαρκελόνη, μεγάλη πό-
 λις καὶ ἐμπορικὴ με λιμένα εἰς τὴν Μεσόγειον. Κορδύβη,
 Ἰσπαλις, Γρενάδα, ἄλλοτε πρωτ. βασιλείων. Γιβραλ-
 τάρ, φρούριον ἀπόρητον πρὸς Ν. ἐπὶ τοῦ ὄμων. πορθμοῦ, ἀνή-
 κον εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς.

Ἐρ. Ἐχει νῆσους ἡ Ἰσπανία;

Ἀπ. Μάλιστα εἰς τὴν Μεσόγειον τὰς Βαlearίδας Με-
 ζονα καὶ Ἐλάσσονα καὶ τὴν Ἰβικαν.

- Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ ὀρησκ. καὶ τὸ πολίτ. αὐτῆς;
- Απ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Ἰσπανίας εἶνε 4379 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 17 ἑκατ. καθολοί κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.
- Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἰσπανίας;
- Απ. Ἀυτὴ διατεταγμένη ὑπὸ σειρῶν ὄρεων ἔχει κλίμα εὐχραές, πλὴν τῶν νοτίων μερῶν, προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἀνέμου Σολανού. Τὸ δ' ἕδαφος, εἰ καὶ καθῶς καλλιεργημένον, παράγει ἀσθόνους ὀπώρας, οἶνον ἐξαιρετον, λαμπρὰ μαλλία, τὰ καλούμενα μερινά καὶ μέταξαν, καὶ ἔχει πλοῦσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, σιδήρου, γαλκοῦ, μολύβδου καὶ λαμπρὰ μάρμαρα.
- Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐξωτερικαὶ κτήσεις τῆς;
- Απ. Ἀυτὴ ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἰς τὰς Ἀντίλλας καὶ τὴν Ὠκεανίαν.

Πορτογαλία.

- Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Πορτογαλίας;
- Απ. Ἡ Πορτογαλία ὀρίζεται πρὸς Β. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Ἰσπανίας, πρὸς Δ. καὶ Ν. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.
- Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;
- Απ. Λισαβῶνα ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τάγου, πρωτ. τοῦ κράτους ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 280 χιλ. κατ. Ὀπὸρτον ἐπὶ τοῦ Δουρίου, ἐμπορικὴ πόλις καὶ ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους τῆς.
- Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ ὀρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα τοῦ κράτους;
- Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 347 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 4 1/2 ἑκατ. καθολικοὶ κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.
- Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς;
- Απ. Ἡ Πορτογαλία ἔχει κλίμα γλυκὸ καὶ ὑγιεινόν, ἐπιτηδεῖον διὰ τὴν ἄμπελον, τὴν πορτοκαλίαν καὶ τὴν λεμονέαν, ἀλλὰ δὲν εἶνε καθῶς καλλιεργημένη.
- Ερ. ἔχει κτήσεις ἡ Πορτογαλία;
- Απ. Μάλιστα εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Ὠκεανίαν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὰς νήσους αὐτῆς.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Γαλλία.

- Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Γαλλίας;
- Απ. Ἡ Γαλλία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βορείου θαλάσσης, τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Βελγίου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῶν Πυρρηναίων καὶ τῆς Μεσογαίης, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγχης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, Ἑλβετίας καὶ Γερμανίας.
- Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;
- Απ. Παρίσιοι ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα, πρωτ. τοῦ Κράτους, πόλις ὠραιότατη καὶ ἐμπορικωτάτη ἔχουσα περὶ τὰ 2 ἑκατ. κατ. περιφρήτους οἰκοδομὰς καὶ λαμπρότατον πανεπιστήμιον. Λυὼν ἐπὶ τοῦ Ῥοδανού, δευτέρα πόλις τῆς Γαλλίας κατὰ τε τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸν πληθυσμόν. Βορδῶ, ἐπίση-

μος διὰ τοὺς οἴνους τῆς **Μασσαλίας**, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον. **Τουλών**, μεγάλη πόλις με̄ πολεμικὸν ναῦσταθμον εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Γαλλίας;

Απ. Αὕτη ἔχει ἐπιφ. 5292 τετρ. μωρ. καὶ κατ. 39 1/2 ἑκατ. δυτικῶς, πλὴν 1 1/2 ἑκατ. διαμαρτυρομένον κυβερνᾶται δὲ δημοκρατικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γαλλίας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε συγκερασμένον καὶ ὁ ἀήρ καθαρὸς καὶ ὑγιεινός· καὶ τὸ με̄ν βόρειον μέρος τῆς παράγει ἀφθόνως δημητριακοὺς καρποὺς καὶ τρέφει λαμπρὰ ποίμνια, τὸ δὲ ἀνατολικὸν καὶ δυτικὸν παράγουσι λαμπροὺς οἴνους, καὶ τὸ νότιον προφυλαττόμενον ὑπὸ τῶν βορείων ἀνέμων παράγει ἔλαιον, λεμόνια, καὶ ποστοκάκλια· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεγίστην, καὶ ἐμπόριον ἐσωτερικόν, εὐκολυνόμενον διὰ τοῦ πλῆθους τῶν διωρῶν καὶ τῶν σιδηροδρόμων τῆς, καὶ ἐξωτερικὸν προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου πολεμικοῦ ναυτικοῦ τῆς.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Γαλλίας;

Απ. Ἡ καλλιτέρα αὐτῆς κτήσεις εἶνε τὸ 'Αλγέριον' ἀλλ' ἔχει καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς κτήσεις, εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Ἑλβετία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἑλβετίας;

Απ. Ἡ Ἑλβετία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Γαλλίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Β α σ ι λ ε ἰ α ἐπὶ τοῦ Ῥήνου, λίαν ἐμπορικὴ πόλις; εἰς τὴν ὁποίαν ἐφευρέθη καὶ τὸ χαρτίον. Β έ ρ ν η, ἀξιόλογος πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ἐδρεύει καὶ ὁ ὁμοσπονδιακὸς σύλλογος. Γ ε ν ε ὑ η, ὅπου ὁ Ῥοδανὸς ἐξέρχεται τῆς Λεμάνης λίμνης, πόλις ἐμπορικωτάτη.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Ἑλβετίας;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 403 τετρ. μωρ. κητοικεῖται δὲ ὑπὸ 2,700,000 κατ. καθολιστῶν καὶ καθολικῶν, καὶ διαίρεται εἰς 27 μικρὰς πολιτείας, ἔχουσας ἑκάστης κυβερνήσεις ἀριστοκρατικὰς καὶ δημοκρατικὰς· ἀλλ' αἱ ὑποθέσεις τῆς ὅλης Ἑλβετίας κανονίζονται ὑπὸ ὁμοσπονδιακοῦ τῶν πολιτειῶν τούτων συνεδρίου.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἐνεκα τῶν πολλῶν ὄρειων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν οἱ κυρ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν λιμνῶν τῆς, εἶνε ἡ χώρα ψυχρὰ καὶ ἐπιτηδεῖα μόνον εἰς βοσκὰς· ὅθεν καὶ πολὺς ἐξάγεται τυρὸς καὶ βοῦτυρον· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ἀξιόλογον.

Βέλγιον καὶ Ὀλλανδία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας;

Απ. Τὸ Βέλγιον ὀρίζεται πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βορ. θαλάσσης, τὸ δὲ βόρειον ὄριον αὐτοῦ κατέχει ἡ Ὀλλανδία.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Βελγίου;

Απ. Β ρ υ ξ ἔ λ λ α ι εἰς τὸ κέντρον τοῦ Βελγίου, πρωτ. αὐτοῦ ἔχουσα 190 χιλ. κατ. παρ' αὐτάς κεῖται καὶ τὸ Βατερ-
λ ῶ ο ν, ὅπου τὸ τελευταῖον ἠπτήθη ὁ μέγας Ναπολέων.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ὀλλανδίας;

Απ. Ἀ μ σ τ ε λ ὄ δ α μ ο ν ἐπὶ τοῦ Σουιδέρη, ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Ὀλλανδίας, πλουσία καὶ ἐμπορικὴ ἔχουσα 290 χιλ. κατ. εἶνε δ' ἐκτισμένη ἐπὶ ὑγροῦ ἐδάφους. Ῥ ὀ τ ε ρ δ ἄ μ η ἐπὶ τοῦ Μεύση, συνήθως ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῶν κρατῶν τούτων;

Απ. Τοῦ μὲν Βελγίου ἡ ἐπιφ. εἶνε 294 τετρ. μυρ. καὶ 5 1/2 ἑκατ. οἱ κάτ. ἄπαντες σχεδὸν καθολικοί· τῆς δὲ Ὀλλανδίας 373 τετρ. μυρ. καὶ οἱ κάτ. 4 ἑκατ. ἄπαντες σχεδὸν καλθινισταί· ἀμφοτέροι δ' οἱ λαοὶ κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε ἐν γένει ὑγρὸν, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος λίαν εὐφορον, παράγον δημητρ. καρπούς, καννάβιον, καπνὸν κλ. ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα σιδήρου καὶ γκιανθράκων. Ἀμφοτέροι δ' αἱ χώραι καὶ ἰδίως τὸ Βέλγιον ἔχουσι βιομηχανίαν καὶ ἐμπόριον ἀκρατῶν.

Ερ. Ἐγούσιν αὐταὶ κτήσεις ἐξωτερικάς;

Απ. Ἡ Ὀλλανδία μόνον ἔχει κτήσεις εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας;

Απ. Ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, τῆς Δανίας καὶ τῆς Βορ. θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ὀλλανδίας τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας.

Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡδὴ ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία;

Απ. Αὕτη συνίσταται ἐξ 26 διαφόρων κρατῶν.

Ερ. Εἰπέ τὰ κράτη τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Απ. Τῶν 26 κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας 4 εἶνε βασιλεία ἡ Ῥωσσία, Σαξωνία, Βαυαρία, Βυρτεμβέργη, 18 διάφορα δουκάτα, 3 ἐλεύθεραι πολιτεῖαι ἡ Βρέμη, ἡ Λυβέκη καὶ τὸ Ἀμβούργον, καὶ αἱ κτήσεις τῆς Ἀλσατίας καὶ Λοραίνης.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῶν κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας;

Απ. Τῆς Βαυαρίας (5 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶνε Μόναχον, ἐκ τῶν ὠραιότερων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ 193 χιλ. κατ. Τῆς Σαξωνίας (2,200,000 κατ.) πρωτ. Δρέσδη, ἔχουσα 197 χιλ. κατ. Τῆς Βυρτεμβέργης (1,900,000 κατ. πρωτ. Σ τ ο υ τ γ ἄ ρ δ η. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Βάδης (1,500,000 κατ.) πρωτ. Καλσρούη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Ἑσσης πρωτ. Δ α ρ μ-

(ΓΕΩΓΡ. ΤΩΝ ΠΑΙΔ.)

3

σ τάτη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τοῦ Ὀλδεμβούργου, πρωτ. Ὀλδεμβούργον· αἱ δ' ἐλεύθεραι πολίτεται ἔχουσιν ὁμων. πρωτευούσας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Πρωσσίας;

Απ. Τῆς Πρωσσίας (26 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶνε Βερολίνον, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατ. κατ. Δάντσικον πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Οὐίστούλα, πόλις ὠραία καὶ ἐμπορικὴ· Ποτσδὰμ ἔπι τοῦ Ἄλβιος, ἡ δευτέρα πόλις τῆς Πρωσσίας. Βρεσλαύτα, λίαν ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος καὶ ἡ τρίτη πόλις τῆς Πρωσσίας.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γερμ. αυτοκρατορίας;

Απ. Οἱ κάτ. τῆς Γερμ. αυτοκρατορίας εἶνε περὶ τὰ 43 ἑκατ. καὶ εἰς μὲν τὰ βόρεια κράτη ἐπικρατεῖ ὁ λουθηρανισμός, εἰς δὲ τὰ νότια ἡ καθολικὴ θρησκεία· τὸ δὲ κλίμα τῆς Γερμανίας εἶνε εἰς τὰ βίρεια ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν καὶ τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ἀπὸ ἔλη, τὸ δὲ κεντρικὸν καὶ τὸ νότιον ἔχει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγιεινόν, παράγον οἶνον καὶ σίτον· ἔχει δὲ καὶ ἀφθόνους βουσκὰς· τὰ δὲ ὄρη αὐτῆς ἔχουσι μεταλλεῖα χαλκοῦ, τοπαζίου καὶ σιδήρου, τὸ ὅποιον καλῶς ἐργάζονται οἱ Γερμανοί.

Αὐστρία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αὐστρίας;

Απ. Ἡ Αὐστρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Μαυροβουνίου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βαυαρίας καὶ Ἑλβετίας, καὶ πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ῥωμανίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς;

Απ. Βιέννη ἔπι τοῦ Δουνάβεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία καὶ μεγαλοπρεπῆς πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὸ 4 ἑκατ. κατ. Πράγα μὲ 190 χιλ. κατ. πρωτ. τῆς Βοεμίας. Πέστα πρωτ. τῆς Οὐγγαρίας. Τεργέστη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κράτους, ἔχουσα 120 χιλ. κατ. ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες.

Ερ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπισ. τὸν πληθ. τὴν θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Αὐστρίας.

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 6538 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 39 ἑκατ. καθολικοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ὀρθόδοφοι καὶ διαμαρτυρούμενοι· τὸ δὲ πολιτεῖμα εἶνε συνταγματικὴ αυτοκρατορία.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Αὐστρία συνισταμένη ἐκ τῆς ἰδίας Αὐστρίας, Βοεμίας, Μοραβίας, Οὐγγαρίας, Κροατίας, Σλαβονίας, Τρανσυλβανίας, Γαλικίας, Ἰλλυρίας καὶ Δαλματίας Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης ἔχει ἐν γένει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγιεινόν καὶ ἔδαφος παράγον ἀφθονοὺς σίτον, οἶνον, καπνὸν καὶ λαμπρὰν κτηνοτροφίαν.

Σερβία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σερβίας;

Απ. Ἡ Σερβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωμουσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τῆς Σερβίας;

Απ. Βελιγράδιον ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ἔχουσα ὄχυρά φρούρια, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 50 χιλ. κατ. Σεμένδρια, ἀρχαία πρωτ. τῆς Σερβίας.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία τὸ πολίτευμα καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς;

Απ. Οἱ Σέρβοι (1,400,000 κάτ.) σλαβικῆς καταγωγῆς ὄντες εἶνε χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματικῶ ἡγεμόνος μετὰ βουλῆς καὶ γερουσίας.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Σερβίας εἶνε υγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφορον παράγον δημητριακοὺς καρποὺς καὶ τρέφον πολλὰ ποίμνια καὶ μάλιστα χοίρους.

Ῥωμουσία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ῥωμουσίας;

Απ. Ἡ Ῥωμουσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας καὶ Ῥωσσίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ευξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σερβίας καὶ Αὐστρίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τῆς

Απ. Βουκουρέστιον, πρωτ. τῆς Ῥωμουσίας, ἐμπορικὴ πόλις, ἔχουσα 200 χιλ. κατ. Ἴβραίλα ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 40 χιλ. κατ. ἐξ ὧν εἶνε πολλοὶ Ἕλληνες ἔχοντες ἀξιόλογα Ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια. Γαλάζιον ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἔχουσα μέγα ἐμπόριον καὶ 80 χιλ. κατ. ἐν οἷς εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες, ἔχοντες λαμπρά Ἑλλ. σχολεῖα. Ἰάσιον, ἄλλοτε πρωτ. τῆς Μολδαβίας ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 80 χιλ. κατ.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία, τὸ πολίτευμα καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας;

Απ. Οἱ Ῥωμοῦνοι (5,200,000 κατ.) καταγωγῆς Ῥωμαϊκῆς εἶνε ὀρθόδοξοι, κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματ. ἡγεμόνος, ἀναγορευθέντο ἰσχύτως καὶ βασιλέως.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ῥωμουσίας;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωμουσίας εἶνε λίαν υγιεινόν, τὰ δὲ προϊόντα αὐτῆς δημητριακοὶ καρποὶ καὶ ἀξιόλογος κτηνοτροφία.

ΒΟΡΕΙΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Μεγάλη Βρετανία.

Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Μεγάλη Βρετανία;

Απ. Ἡ Μεγάλη Βρετανία, κειμένη πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίας Βρετανίας ἢ Ἀγγλίας μετὰ τῆς Σκωτίας, τῆς Ἰρλανδίας καὶ πολλῶν ἄλλων μικρῶν νήσων.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Λονδῖνον ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ἡ μεγαλειτέρα, πλουσιωτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κόσμου, ἔχουσα ὑπεβρυχίους ὁδούς, λαμπρά δημόσια οἰκοδομήματα καὶ ὑπὲρ τὰ 3,850,000 κατ. Λιβερπούλη, πόλις ἐμπορικωτάτη. Μαγγεστέρη καὶ Βιρμιγγάμη, μεγάλαι καὶ λίαν βιομήχανοι πόλεις. Ἐδιμβούργον, πρωτ. τῆς Σκωτίας μεγάλη πόλις, ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος. Δουβλίνον, πρωτ. τῆς Ἰρλανδίας, πόλις ἐμπορικωτάτη καὶ βιομήχανος.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολ. τῆς Βρετανίας;

Απ. Ἡ Βρετανία ἔχει ἐπιφ. 3400 τετρ. μυρ. καὶ 34 ἑκατ. κατ. πρεσβευόντων ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ τὴν Ἀγγλικανικὴν, ἐν δὲ Σκωτίᾳ τὴν πρεσβυτεριανὴν, καὶ ἐν Ἰρλανδίᾳ τὴν καθολικὴν θρησκείαν· πολίτευμα δ' ἔχει συνταγματικὴν μοναρχίαν μετὰ δύο βουλῶν τῶν λόρδων καὶ τῶν κοινοτήτων.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Απ. Ἡ Βρετανία γῶσα νεφελώδης, ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ, εἶνε λίαν εὐφορὸς ἔχουσα μεταλλεῖα σιδήρου, χαλκοῦ, κασιτέρου, μολύβδου, γαιανθράκων, μεγίστην βιομηχανίαν, ἀπείρατον ἐμπόριον, ἀπείρους σιδηροδρόμους καὶ τὸν μεγαλύτερον στόλον τοῦ κόσμου.

Ερ. Ἡ Μεγ. Βρετανία ἔχει ἔξωτερικὰς κτήσεις;

Απ. Ἀστὴ ἔξουσιάζει εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους καὶ εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας εὐχωρῶν γαίας καὶ ἀπείρους νήσους, κατοικοιμένας ὑπὸ 200 ἑκατ. κατ.

Δανία.

Ερ. Ποῦ κεῖται ἡ Δανία;

Απ. Ἡ Δανία κεῖται εἰς τὴν εἰσόδον τῆς Βαλτικῆς. συνισταμένη ἐκ τῆς Ἰουτλανδίας, τῶν νήσων Σηλανδίας, Φιννίας, Ἰσλανδίας, Φεροῶν καὶ ἄλλων πολλῶν νήσων.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπισ. αὐτῆς πόλις;

Απ. Κοπεγχάγη ἐπὶ τῆς Σηλανδίας, πρωτ. τοῦ κράτους, ὄχυρά καὶ ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ 235 χιλ. κατ.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὰ πολίτ. τῆς γῶρας;

Απ. Ἡ Δανία ἔχει ἐπιφάνειαν 914 τετρ. μυρ. καὶ 1,900,000 κατ. λουθηρανῶν, πολίτευμα δὲ συνταγματικὴν μοναρχίαν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία τῆς γῶρας καὶ αἱ ἔξωτερικαὶ κτήσεις τῆς;

Απ. Αἱ νήσοι τῆς Δανίας ἔχουσι κλίμα συγκερασμένον καὶ εὐφορώτατον εἰς σίτον, λιναρίον, κλ. ἡ Ἰουτλανδία εἶνε ψυχρὰ καὶ ἐλώδης, ἡ δὲ Ἰσλανδία διὰ τὸ ψυχρὸς τῆς οὐτὲ δένδρα ἔχει μεγάλα καλλιερгодονται ὁμοῦ καὶ ἐν αὐτῇ τὰ γεώμηλα.

Σουηδία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Σουηδίας.

Απ. Ἡ Σουηδία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βερ ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Ῥωσσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ· διαιρεῖται δὲ εἰς ἰδίως Σουηδίαν, Νορβηγίαν καὶ τὰς ὑπ' αὐτὴν νήσους.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις καὶ αἱ νῆσοι;

Απ. Στοκχόλμη, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα 160 χιλ. κατ. Χριστιανία, πρωτ. τῆς Νορβηγίας. Νῆσοι δ' αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ἡ Γοτθλάνδη εἰς τὴν Βαλτικὴν, καὶ αἱ Λορό-
δαι εἰς τὸν Βόρειον ὠκεανόν.

Ερ. Ποτα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 7600 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 6 ἑκατ. προσβύοντες τὴν λουθηρανικὴν θρησκείαν καὶ κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Σουηδίας εἶνε ψυχρὸν καὶ τὸ ἔδαφος ὀλίγον εὐφορον καὶ πλήρες λιμνῶν. Ἡ δ' ὀρεινὴ Νορβηγία ἔχει δάση παράγοντα ξυλικὴν πρὸς ἔμπο-
ρίαν· τὸ δὲ βόρειον αὐτῆς κατοικεῖται ὑπὸ τῶν Λαπώνων, ἀνθρώπων δουραδῶν καὶ μικροῦ ἀναστήματος· ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καὶ αἱ βένναι, ζῆα φορητὰ καὶ ἄλλως χρήσιμα διὰ τὸ γάλα, τὸ δέρμα καὶ τὸ κρέας των. Ἐχει δὲ ἡ χώρα καὶ μεταλλεῖα, χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ σιδήρου.

Ῥωσσία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ῥωσσίας;

Απ. Ἡ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου καὶ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σουηδίας, τῆς Βαλτικῆς, τῆς Γερμανίας τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ῥωμουνίας.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ῥωσσίας;

Απ. Πετρούπολις, πρωτ. τῆς αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ Νεῦα μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς, ἔχουσα 670 χιλ. κατ. Μόσχα εἰς τὸ κέντρον, ἀρχ. πρωτ. τοῦ κράτ. μὲ 600 χιλ. κατ. Οδη-
σός, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὸν Εὐξείνον. Σεβαστούπολις ἐπὶ τῆς Κριμαίας μὲ λαμπρὸν λιμένα καὶ ὄχυρά φρούρια. Βαρ-
σοβία, πρωτ. τῆς Πολωνίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις.

Ερ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπιφ. τὸν πληθ. τὴν θρησκ. καὶ τὸ πολίτ. τῆς Ῥωσσίας.

Απ. Αὕτη ἔχει ἐπιφ. 55,000 τετρ. μωρ. καὶ ὑπὲρ τὰ 71 ἑκατ. κατ. ὀρθοδ. ἀλλ' ἐν Πολωνίᾳ εἶνε ὁθτικοὶ καὶ ἐν Φινίᾳ λουθηρανοὶ, ἐν δὲ τῇ Κριμαίᾳ καὶ τῇ Κουκασίᾳ Ῥωσσίᾳ πολλοὶ μοιαριθανοὶ· τὸ δὲ πολίτ. εἶνε μοναρχία ἀπόλυτος.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωσσίας εἶνε ψυχρὸν, καὶ τὸ μὲν νότιον μέρος λίαν εὐφο-
ρον εἰς σίτον, λιναρίον, καπνόν, κλ. τὸ δὲ βόρ. ἄφρονον, τὸ ἀνατολικὸν δασώδες καὶ τὸ νοτιανατολικὸν πλήρες ἐρήμων· τὰ δ' Οὐράλια ὄρη περιέχουσι μετα-
λλεῖα χρυσοῦ, πλατίνης, χαλκοῦ, σιδήρου, ἔδαμάντων, κλ.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Ῥωσσίας;

Απ. Αὕτη ἔχει κτήσεις μόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

ΑΣΙΑ.

Ερ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσία;

Απ. Ἡ Ἀσία κατέχουσα τὸ ΒΑ. τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς

Ῥωσσίας, τοῦ Εὐξείνου, τῆς Προποντίδος τῆς Μεσογείου, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης·

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσίας μεθ' ὅλων τῶν νήσων τῆς εἶνε 420,000 τετρ. μωρ. ἔχει ἔτι ἐρήμους πολλάς. Τὸ βόρειον τῆς γῶρας τὸν χειμῶνα εἶνε ψυχρότατον καὶ τὸ θέρος θερμότατον, τὸ Δ. καὶ Α. ἔχουσι κλίμα γλυκὸν καὶ υγιεινόν, συντελοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλίας, τοῦ βιάμβακος καὶ τῶν ἀξιολ. ὕπωνων· τὸ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. ἔχει δύο ὄρας τοῦ ἔτους· τὴν ξηρὰν καὶ τὴν βροχεράν. Ἐνταῦθα ἡ βλάστησις εἶνε μεγίστη· ὄθεν ἀφάνει ἐν αὐτῇ ἡ καφέα, τὸ ζαχαροκάλαμον, τὸ τέτον καὶ ἄλλα πολυτίμα φυτά.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀσίας εἶνε περὶ τὰ 785 ἑκατ. διαιρούμενοι εἰς λευκοὺς, κινεζικοὺς καὶ τινας μαύρους εἰς τὰς νοτίους νήσους. Καὶ εἰς μὲν τὰ δυτικὰ αὐτῆς ἐπικρατεῖ ὁ μωαμεθανισμὸς, ὁ ἰουδαϊσμὸς καὶ ὁ χριστιανισμὸς· εἰς δὲ τὸ Ἰνδοστάν, τὴν Ἰνδοκίαν, τὴν Κίναν καὶ Ἰαπωνίαν ἡ θρησκεία τοῦ Βράμα καὶ Βούδα· ἀλλ' εἰς τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ ἡ τοῦ Κομφουκίου.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἡ Ἀσία;

Απ. Ἡ Ἀσία διαιρεῖται εἰς 11 μέρη, τὴν Ἀσιατικὴν Ῥωσίαν, τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν, τὴν Περσίαν, τὸ Ἀφγανιστάν, τὸ Βελουτχιστάν, τὸ Τουρκεστάν, τὴν Κίναν, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Ἰνδοκίαν, τὸ Ἰνδοστάν καὶ τὴν Ἀραβίαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς θάλασσαι;

Απ. Ἐπισ. θάλασσαι αὐτῆς ὑπὸ μὲν τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ σχηματιζόμεναι εἶνε ἡ Βερίγγειος, ἡ Ὀχοτσκιχὴ, ἡ Ἰαπωνικὴ, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Σινικὴ θάλασσα· ὑπὸ δὲ τῆς Μεσογείου ἡ Εὐξείνιος Πόντος, τὸ Αἰγαῖον, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. κόλποι τῆς;

Απ. Κόλποι ἐπισ. αὐτῆς εἶνε ὁ Ὄβιος εἰς τὸ βόρ. τῆς Σιθηρίας, ὁ τοῦ Τογγίνου καὶ τοῦ Σιάμ εἰς τὴν Ἰνδοκίαν, ὁ Βεγγαλικός, ὁ Ὀμαρικός καὶ ὁ Περσικός εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς ἐπισ. αὐτῆς πορθμοὺς.

Απ. Πορθμοὶ αὐτῆς εἶνε ὁ Βερίγγειος, ἐνώων τὸν Βόρειον μὲ τὸν Μέγαν ὠκεανόν· ὁ Ὀρμούζιος, ἐνώων τὸν Ὀμαρικὸν μὲ τὸν Περσικὸν κόλπον· ὁ τοῦ Βαβελ-μαν δὲβ, ἐνώων τὴν Ἐρυθρὰν μὲ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν· Ἰσθμὸς δὲ ὁ τοῦ Σόρξ, ἐνώων τὴν Ἀσίαν μὲ τὴν Ἀφρικὴν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Ἀσίας;

Απ. Ἡ Μικρὰ Ἀσία ἢ Ἀνατολή, ἡ Ἀραβία, τὸ Ἰνδοστάν, ἡ Ἰνδοκίνα, ἡ Μαλάκα, ἡ Κορέα καὶ ἡ Καμτσιάτικα.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ὄρη;

Απ. Ὄρη ἐπισ. αὐτῆς εἶνε εἰς τὰ Δ. τὰ Οὐράλια καὶ ὁ Καύκασος, τὰ Ἀλταῖα καὶ τὰ Σταρόβια εἰς τὸ νότιον τῆς Σιθηρίας, τὰ Ἰμαλάια τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς σφίρας (8700 μέτρ.) εἰς τὸ νότιον τῆς Κίνας, τὰ Γαταῖα εἰς τὸ Ἰνδοστάν, τὸ Ἀραράτ καὶ ὁ Ταῦρος εἰς τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ἀκρωτήρια,

Απ. Ἀκρωτήρια αὐτῆς ἐπισ. εἶνε τὸ Ἀρατολικόν καὶ τὸ Βό-

ρειον εις τὴν Σιβηρίαν, τὸ Κομορίνον εις τὸ Ἰνδοστάν, καὶ τὴ Μόκαδον εις τὴν Ἀραβίαν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. αὐτῆς ποταμοί;

Ἀπ. Ποταμοὶ αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ὁ *Λένας*, ὁ *Γερεσίας* καὶ ὁ *Οβις* ἐκβάλλοντες εις τὸν Βόρ. ὠκεανόν, ὁ *Τίγγρις* καὶ ὁ *Εὐφράτης* εις τὸν Περσικὸν κόλπον, ὁ *Ἰνδὸς* εις τὸν Ὀρκενικόν, ὁ *Γάγγη* εις τὸν Βεγγαλικόν, ὁ *Κοάγγος* εις τὴν Κυανὴν, ὁ *Ὀάγγος* εις τὴν Κιτρίνην, καὶ ὁ *Ἀμούρ* εις τὴν Ἰαπωνικὴν θάλασσαν.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. λίμνας τῆς Ἀσίας.

Ἀπ. Λίμνη ἐπισ. τῆς Ἀσίας, πλὴν τῆς *Κασπίας*, εις τὸ βόρειον τῆς Ἀραβίας εἶνε ἡ *Νεκρὰ θάλασσα*, εις τὸ Τουρκεστάν ἢ *Ἀράλη*, καὶ εις τὸ νότιον τῆς Σιβηρίας ἡ *Βαϊκάλη*.

Ἀσιατικὴ Ῥωσσία.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία;

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Β. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, τῆς Περσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κίνας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῶν Οὐρκλιῶν ὄρεων, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς;

Ἀπ. Αὕτη συνισταμένη ἐκ τῆς Σιβηρίας (6,300,000) καὶ τῆς Κουκασιῶν Ῥωσσίας (4,700,000) ἔχει πόλεις τὴν *Γοβάσκη* πρωτ. τῆς Σιβηρίας καὶ τὴν *Τυφλίδα*, πρωτ. τῆς Κουκασιῶν Ῥωσσίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ἢ θρησ. τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἐμπόρ. τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 165 χιλ. τετρ. μιλ., οἱ δὲ κατ. 11 εκατ. χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι καὶ εἰδωλολάτραι· καὶ τὸ μὲν βόρειον εἶνε ἐλώδες, πλήρες πάγων καὶ ἐσθίμων, τὸ δὲ νότιον λίαν εὐφορον παραγον καὶ ραβέντιον· ἔχει δὲ καὶ ἐμπόριον γουναρικῶν, τὸ μόνον σχεδὸν πρὸς τῶν βορείων χωρῶν.

Ἀσιατικὴ Τουρκία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Κουκασιῶν Ῥωσσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀραβίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Περσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Προποντιδος, τοῦ Αἰγίου καὶ τῆς Μεσογείου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ταύτης ἐπισ. πόλεις εἶνε *Σμύρνη*, ἀρχαία καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 150 χιλ. κατ., *Χαλέπιον*, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις εἰς τὴν Συρίαν. *Δαμασκός*, ἡ βιομηχανικωτέρη πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ἔχουσα 200 χιλ. κατ. *Ἱερουσαλὴμ*, πρωτ. τῆς Παλαιστίνης, ὅπου ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ ἡμετέρου Σωτῆρος.

Βαυδάτιον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐμπορικωτάτης πόλις.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Απ. Νῆσοι αὐτῆς εἶνε ἡ *Χίος* μὲ ὁμών. πρωτ. ἔχουσαν γυμνάσιον· παράγει δὲ καὶ οἶνον ἐξαιρετον καὶ μαστίχην. *Ψαρά*, ἐπίσημος ἐπὶ τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως διὰ τὸ ναυτικόν της. *Λέσβος*, εὐφορος νῆσος παράγουσα ἔλαιον, ὀπώρας καὶ ἄλλα προϊόντα· ταύτης πρωτ. εἶνε *Μιτυλήνη*, ἔχουσα ἀξιόλογα σχολεῖα. *Σάμος*, παράγουσα οἶνους καὶ σταφίδας. *Ρόδος*, ἡ ὠραιότερα τῆς Ἀνατολῆς νῆσος μὲ ὁμών. πρωτ. *Κύπρος* μεγάλη νῆσος (180 χιλ. κατ.), παράγουσα βόμβικα, σίτον, οἶνον, ἔλαιον καὶ ἔχουσα πρωτ. τὴν *Λευκωσίαν*. Ἡ νῆσος αὕτη ἀπὸ τοῦ 1878 διὰ συνθήκης ἐπὶ ὠρισμένη ἐνικασίῳ ἀποζημιώσει παρεχωρήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τοὺς Ἄγγλους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας εἶνε 12,350 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. 16 1/2 ἑκατ. ὑποκείμενοι εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Τούτων οἱ πλείστοι εἶνε χριστιανῶν ὀρθόδοξοι, οἱ δ' ἄλλοι μωαμεθανοί, ὀλίγοι Ἰσραηλίται· καὶ τινες εἰδωλολάτραι. Ἡ χώρα ἄπατα μετὰ τῶν νήσων εἶνε εὐφορώτα, καὶ ἔχει κλίμα θερπνὸν καὶ ὑγιεινόν.

Περσία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Περσίας;

Απ. Ἡ Περσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Περτικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν, καὶ πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Περχεράν*, χειμερινή πρωτ. τοῦ Σάχου, ἔχουσα 82 χιλ. κατ. *Ίσπαχάν*, ἡ δευτέρη πόλις τοῦ κράτους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 11,000 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. 5 ἑκατ. ἄπαντες σχεδὸν μωαμεθανοί, διοικούμενοι ὑπὸ ἀπολύτου μονάρχου.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία καὶ ἡ βιομηχανία τῆς χώρας;

Απ. Ἡ χώρα εἶνε ὀλίγον ὑψηλὴ καὶ ἐν μέρος αὐτῆς καλύπτεται ὑπὸ ἐρήμων, ἀλλὰ παράγει ἀρθρον οἶνον, σῆκα, ἀπὶδια, χρυσόμηλα, δαμάσκηνα κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ξιφῶν καὶ ταπήτων καὶ ἀξιόλογον κτηνοτροφίαν.

Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν;

Απ. Τὸ Ἀφγανιστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Τουρκεστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περσίας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Απ. Αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καβοὺλ*, πρωτ. τοῦ Ἀφγανιστάν· *Κελάτ*, πρωτ. τοῦ Βελουτχιστάν.

- Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;
 Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 7,307 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. 6 ἑκατ. μωσ-
 μεθανοί, κυβερνώμενοι ὑπὸ ἀπολύτων ἡγεμόνων.
 Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν;
 Απ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε εὐκραές, τὸ δὲ ἔδαφος παράγει σίτον, βάμβακα, κα-
 πνὸν κλ. ἔτι δ' ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ ἀργύρου, σιδήρου κλ.

Τουρκεστάν.

- Ερ. Περιγραφοῦν τὸ Τουρκεστάν.
 Απ. Τὸ Τουρκεστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς
 Ἀρχλῆς λίμνης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περσίας, τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ
 τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Κασπίας
 Ὀχλάτσης.
 Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. αὐτοῦ, ὁ πληθ. καὶ τὸ πολίτευμα;
 Απ. Τὸ Τουρκεστάν ἔχει ἐπιφ. 20 χιλ. τετρ. μωρ. καὶ 8 ἑκατ. κατ. τῶν πλεί-
 στων μωαμεθανῶν, κυβερνώμενων ὑπὸ ἀπολύτων ἀνεξαρτήτων ἡγεμόνων.
 Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος;
 Απ. Τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος εἶνε ἡ μεγάλη Βουχαρία, ἔχουσα
 πόλιν Βουχάραν μεγάλην καὶ ἐμπορικὴν.
 Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτοῦ;
 Απ. Τὸ κλίμα τοῦ Τουρκεστάν εἶνε ἐξαιρετικόν, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφορὸν, ἀλλ'
 ἔχει καὶ πολλὰς ἀμυγδαλεῖς ἐρήμους, ἔτι δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ ἀργύρου καὶ
 πολυτίμων λίθων.

Κίνα.

- Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Κίνας.
 Απ. Τὰ ὅρια τῆς Κίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Σιβηρία, πρὸς Ν. αἱ Ἰν-
 δίαι, πρὸς Α. ἡ Ἰαπωνική, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Κυκνή θάλασσα, πρὸς
 Δ. τὸ Τουρκεστάν.
 Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Κίνα;
 Απ. Ἡ Κίνα συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίας Κίνας, τῆς Μανσγου-
 ρίας, τῆς Κορέας, τῆς Μογγολίας, τῆς Μικρᾶς Βουχαρίας, τοῦ
 Θιβέτ καὶ τοῦ Βουτάν.
 Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;
 Απ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε Πεκῖνον, ἔδρα τοῦ αὐτοκράτο-
 ρος ἔχουσα 1,600,000 κατ. Ναγκιήν, ἐμπορικωτάτη πόλις.
 Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησ. καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Κίνας;
 Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε σχεδὸν ἴση μὲ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κάτ. 420 ἑκατ.
 τῆς κιτρίνης φυλῆς, πρεσβεύοντες τὸν βουδισμόν, καὶ κυβερνώμενοι ἀπολύτως
 ὑπὸ αὐτοκράτορος.
 Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος, τὰ προϊόντα καὶ ἡ βιομ. τῆς Κίνας;
 Απ. Τὸ κλίμα τῆς Κίνας εἶνε ποικίλον καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας εἶνε διά-
 φορα, ὡς τσίον, ζαχαροκάλχον κτλ. ἔχει τὰ ὑψηλότερα ὄρη τοῦ κόσμου καὶ
 ἐπ' αὐτῶν μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· τὰ δὲ θιβετικά ὄρη τρέφουσι καὶ αἶγας,
 ἐκ τῶν μαλλίων τῶν ὁποίων κατασκευάζονται τὰ λαμπρὰ σάλια· ἐξάγει δὲ καὶ
 πορσελάνην, χαρτίον καὶ περίφημον μελάνην.

Ἰαπωνία.

- Ερ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται ἡ Ἰαπωνία;
 Απ. Ἡ Ἰαπωνία, κειμένη ἀνατολικῶς τῆς Κίνας, συνίσταται

ἐν τεσσάρων κυρίως μεγάλων νήσων τῆς *Νιφῶνος*, τῆς *Κιουσοῦς*, τῆς *Σικόφης* καὶ τῆς *Ἰεσοῦς*.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις των;

Απ. Ἐπισ. πόλεις αὐτῶν εἶνε τῆς *Νιφῶνος* ἢ *Υεδώ*, ἔδρα τοῦ *Ταϊκοῦν*, ἔχουσα μέγιστον ἐμπόριον καὶ 1,500,000 κκτ. *Μιακος*, ἀρχαία μητρόπολις καὶ ἔδρα νῦν τῆς *Ἰαπωνίας*. *Ναγκασάκη*, ἡ ἐπισ. πόλις τῆς *Κιουσοῦς*.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἐπιφ. ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκ. τῶν Ἰαπώνων;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς χώρας εἶνε 7,000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 36 ἑκατ. πρεσβέοντες οἱ πλείστοι τὴν σιντολατρείαν, στηριζομένην εἰς τὴν λατρείαν τῶν πνευμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸν βουδισμόν, καὶ τινες τὴν θρησκείαν τοῦ Κομφουκίου· πολίτευμα δ' ἔχει δεσποτικόν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε ποικίλον, καὶ τὸν μὲν χειμῶνα ψυχρόν, τὸ δὲ θέρος θερμόν· ἔχει ὄρη, ἐν οἷς καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων. Ἡ δὲ χώρα καίτοι λεπτόγειος· ἕνεκα τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων κατασταίνεται λίαν εὐφρος· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεταξωτῶν ὕφασμάτων καὶ πορσελάνης.

Ἰνδοκίνα.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ *Κίνα*, πρὸς Ν. ὁ πορθμός τῆς *Μαλάκας*, πρὸς Α. ἡ *Σινική Θάλασσα*, πρὸς Δ. ὁ *Βεγγαλικὸς κόλπος* καὶ τὸ *Ἰνδοστάν*.

Ερ. Πόσα εἶνε τὰ ἐντὸς αὐτῆς κράτη καὶ αἱ ἐπισ. πόλεις των;

Απ. Πέντε· 1 Ἡ *Ἀγγλικὴ Ἰνδοκίνα*, ἔχουσα πρωτ. τὴν *Σιγκαπούρην*· 2 Ἡ *Ἀυτοκρατορία τοῦ Βιρμὰν* μὲ πρωτ. *Ἀβαρ*· 3 Ἡ *Χερσονήσος Μαλάκα*· 4 Τὸ *Σιάμ*, μὲ πρωτ. *Βαγκόκηρ*, ἐμπορικωτάτην πόλιν· 5 Τὸ *Ἀράμ*, μὲ πρωτ. *Χουήρ*, ὀχυρὰν πόλιν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας;

Απ. Νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε αἱ *Ἀνδαμάναι* καὶ αἱ *Νικοβάρειοι*.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 21,360 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 25 ἑκατ τὸ πλείστον βουδισταί, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τοῦ Κομφουκίου, καὶ εἰς τὸ Δ. τῆς *Μαλάκας* ὑπάρχουσι καὶ μωαμεθανοί, ἡ δὲ κυβέρνησις ἐν γένει εἶνε δεσποτικὴ.

Ἰνδοστάν.

Ερ. Δειξόν μοι πόθεν ὀρίζεται τὸ Ἰνδοστάν;

Απ. Τὸ Ἰνδοστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς *Κίνας*, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ *Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ*, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς *Ἰνδοκίνας*, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ *Ἀφγανιστάν*, τοῦ *Βελουτχιστάν* καὶ τοῦ *Ὀρμικιοῦ κόλπου*.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ σημερινὴ διαίρεσις αὐτοῦ;

Απ. Τὸ Ἰνδοστάν διαίρεται εἰς κράτη ἀνεξάρτητα, εἰς *Ἀγγλικὰς* κτήσεις, εἰς ὑποτελεῖ ἢ *σύμμικχ* κράτη τῶν *Ἀγγλων*, καὶ εἰς *κατακτηθείσας* τῶν *Γάλλων* καὶ *Πορτογάλων*.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. πόλεις τῶν Ἀγγλικῶν κτήσεων.

Απ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καλκούτα* ἐπὶ τοῦ *Γάγγου*, πρωτ. τῆς *Βεγγάλης* καὶ ὄλου τοῦ *Ἀγγλικοῦ Ἰνδοστάν*, ἐμπορικωτάτη ἔχουσα 600 χιλ. κκτ. *Βεναρέζη*, σοφῶν πόλις καὶ ἐμπορικωτάτη

ἐπὶ τοῦ Γάγγου. *Μάδρασα*, πρωτ. ὄμων. προεδρείς ἐμπορικωτάτη ἔχουσα 400 χιλ. κατ. *Καλικούτη*, εἰς ἣν πρώτην ἐπέστησαν οἱ Πορτογάλοι ἀνκικλύψαντες τὰς Ἰνδίας. *Βομβάη*, πρωτ. ὄμων. προεδρείς ἐπὶ νήσου, μεγάλη, λίαν ἐμπορικὴ καὶ κούσταθμος τοῦ ἐν Ἀσίᾳ Ἀγγλικοῦ στόλου (650 χιλ. κατ.).

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ πρωτεύουσαι τῶν Γαλλικῶν καὶ Πορτογαλικῶν κτήσεων;

Απ. Τῶν Γαλλικῶν κτήσεων πρωτ. εἶνε ἡ *Πορδεχερή*, καὶ τῶν Πορτογαλικῶν ἡ *Γόα*, ἐπὶ τῆς περσικῆς τοῦ Μελχθόρου.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἀνεξάρτητα κράτη τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Ἡ *Κασχιμίρια* μὲ πρωτ. *Κασχιμίρη*, καὶ ἡ *Νεπάλη* μὲ πρωτ. *Κατμανδού*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν ἐπίσημοι εἶνε ἡ *Κεϋλάνη*, πρωτ. *Κολόμπο* καὶ αἱ *Λακεδίβαι*, κυβερνώμεναι ὑπὸ ἀνεξαρτήτου ἡγεμόνος.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. καὶ ποῖοι οἱ κάτ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Ἡ ἐπιφ. τοῦ Ἰνδοστάν εἶνε 37350 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 204 ἑκατ. ὑποκείμενοι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τοὺς Ἀγγλους, πλὴν 2 1/2 ἑκατ. ἀνεξαρτήτων καὶ 400 χιλ. ὑποκείμενων εἰς τοὺς Γάλλους καὶ Πορτογάλους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ θρησκ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Θρησκεῖαι ἐπικρατοῦσαι εἶνε ἡ τοῦ Βράμα (ὑπὲρ τὰ 160 ἑκατ.), ἡ τοῦ Βούδα (5 ἑκατ.) καὶ ἡ μωαμεθανικὴ (30 ἑκατ.), ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ 300,000 χριστιανοὶ διαφόρων δογμάτων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Τὸ Ἰνδοστάν ἔχει ποικίλον κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ εἶνε εὐφορώτατον, παράγον βανάνας, ζαχαροκάλαμον κτλ. ἔχει δὲ καὶ μαργαρίτας καὶ μεταλλεῖα ἀδαμάντων, καὶ τρέφει τίγρεις, ρινοκέρους, ὄφεις φαρμακεροὺς καὶ ἡ Κεϋλάνη λαμπροὺς ἐλέφαντας.

Ἀραβία.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία, πρὸς τὸ ΝΑ. ὁ Ὀμανικὸς κόλπος, πρὸς ΒΑ. ὁ Περσικὸς κόλπος, πρὸς Δ. ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Ἐπισ. πόλεις αὐτῆς εἶνε *Μέκα*, πατρις τοῦ Μωάμεθ, ἡ μεγαλύτερη καὶ ἐμπορικωτέρα τῆς Ἀραβίας. *Μεδίνα*, ὅπου ἐτάφη ὁ Μωάμεθ. *Μόκα* εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, ἐπίσημος διὰ τὸν καφέν τῆς.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πλῆθ. ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφ. καὶ τὸ κλίμα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Ἀραβία ἔχει ἐπιφ. 28500 τετρ. μυρ. καὶ 4 ἑκατ. κατ. ἀπάντων σχεδὸν μωαμεθανῶν. Ἡ χώρα ἔχει πολλὰς ἐρήμους τὰς ὁποίας διατρέχουσιν οἱ Ἀραβες μετὰ τῶν ποιμνίων των, ἀλλ' ἔχει καὶ χώρας εὐφορώτατας παραγούσας καφέν, ἀρώματα, κόμμι καὶ ἀξιολόγους κατὰ τὴν παραλίαν μαργαρίτας.

ΑΦΡΙΚΗ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀφρικῆς;

Απ. Ἡ Ἀφρική, τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἀρχαίου κόσμου, συνεχόμενη μετὰ τῆς Ἀσίας διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ, ὀρίζεται πρὸς Β.

ὕπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α.
ὕπὸ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἐπιφ. καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 285435 τετρ. μιλρ. ἀλλὰ τὸ τέταρτον τοὐλάχιστον εἶνε ἔρημος· ἔχει δὲ καὶ εὐφόρους πεδιάδας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἢ ὄρητι. καὶ τὸ πολιτ. τῶν κατοίκων τῆς;

Απ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε περὶ τὰ 132 ἑκατ. Ἀραβες, Κόπται, Βέρβεροι καὶ νιγηρταὶ μωχαμεθανοὶ καὶ φετιγισταί, κατὰ δὲ τὰ παράλια ὑπάρχουσι καὶ χριστιανοί· τὸ δὲ πολίτευμα σχεδὸν παντοῦ εἶνε δεσποτικόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ εἶνε χώρα θερμῆ καὶ δι' αὐτῆς διέρχεται ὁ ἰσημερινός. Ἐπ' αὐτοῦ μέχρι τῶν τροπικῶν ἡ θερμότης εἶνε σχεδὸν ἀφόρητος, καὶ αἱ βροχαὶ δι-
σκοποῦσιν τρεῖς ὄλους μῆνας· ἐντεῦθεν δὲ πηγάζουσιν οἱ ποταμοὶ οἱ καταπλημμυ-
ρῶντες τὴν χώραν καὶ κατασταίνοντες αὐτὴν εὐφορωτάτην.

Ἐρ. Ἔχει μεταλλεῖα ἡ Ἀφρικὴ, καὶ ποῖα εἶνε τὰ ἐν αὐτῇ ὄρηα;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει πλοῦσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ ζῶα βλαπτικά τίγρεις, λέοντας, λεοντοπαρδάλεις, θάινας, κροκοδείλους, ὄφεις ὡς τὸν βόαν, ἐλέφαντας, βιονκέρους, ἵπποποτάμους καμήλους καὶ πτηνὰ διάφορα.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἡ Ἀφρικὴ;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ διαιρεῖται εἰς 16 μέρη, τὴν *Ἀίγυπτον*, *Ἀθιοπία*, *Σόμανλον*, *Βαρβαρία*, (συν.σταμένην ἐκ τῆς *Τριπόλεως*, *Τύνιδος*, *Ἀλγερίου* καὶ *Μαρόκου*) τὴν *Σαχάραν*, *Σενεγαμβία*, *Ἄνω Γουϊνέα*, *Κάτω Γουϊνέα*, *Σουδάν*, *Κιμβεασία*, *Ὀττερ-
τοτία*, *Εὐέλπιδα Ἀκρα*, *Καφρερία*, *Μοζαμβίκη*, *Ζαγγουε-
βάρη*.

Ἔχει νήσους ἡ Ἀφρικὴ;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει νήσους πολλὰς εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Ἀφρικῆς;

Απ. Κόλποι τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ τοῦ *Σουέζ* πρὸς Α. τοῦ *Σουέζ*, ὁ τῆς *Γαβῆς* καὶ ὁ τῆς *Σίδρας* εἰς τὴν Βαρβαρίαν, καὶ ὁ τῆς *Γουϊνέας*. Πορθμοὶ δὲ ὁ τῆς *Μοζαμβίκης* μετὰ τὴν *Μοζαμβίκη* καὶ *Μιδαγασκάρ*, καὶ ὁ τοῦ *Βαβελ-Βανδέβ* εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἀφρικῆς;

Απ. Ὄρη τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὰ τῆς *Σελήνης*, τὸ *Καλιμάντζαρον* καὶ τὰ *Χιοροσκεπῆ* ὄρη πρὸς τὰ ΒΑ. τῆς *Ζαγγουεβάρης*, ὁ *Ἄτλας* εἰς τὴν Βαρβαρίαν, τὰ *Νιγηρικά* ὄρη εἰς τὴν Γουϊνέα, καὶ τὰ *Ἀύπατα* εἰς τὴν Καφρερίαν.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀκρωτήρια αὐτῆς.

Απ. Ἀκρωτήρια τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὸ *Καλὸν* εἰς τὴν Βαρβαρίαν, τὸ *Λευκὸν* εἰς τὴν Σαχάραν, τὸ *Πράσινον* εἰς τὴν Σενεγαμβία, ἡ *Εὐέλπις Ἀκρὰ* πρὸς Ν. καὶ πρὸς Α. τὸ *Γουαρδαφούϊον*.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας τῆς Ἀφρικῆς.

Απ. Ποταμοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ *Νεῖλος* ἐκ τῆς λίμνης *Νυζίνης* πηγάζων, ὁ *Σενεγάλης* καὶ ὁ *Γαμβίας* εἰς τὴν Σενεγαμβία, ὁ *Νίγηρ* καὶ ὁ *Ζαῖρος* εἰς τὴν Γουϊνέα, καὶ ὁ *Ζαμβέζης* εἰς τὴν *Μο-*

ζαμβίκην. Λίμνη δὲ ἡ Τσαάδα εἰς τὸ Σουδάν, ἡ Νυάτζα πρὸς Α. τῆς Ζαγγουεβέρης, καὶ ἡ Δαμβέα εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν.

Ερ. Τί λέγονται ὄασις;

Απ. Ὅασις λέγονται εὐροροί τόποι εὐρισκόμενοι ἐντὸς ἐρήμων, καὶ τοιαῦται εἶνε πολλὰ ἐντὸς τῶν ἐρήμων Ἀφρικῆς.

Αἴγυπτος.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αἰγύπτου;

Απ. Ἡ Αἴγυπτος ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀβυσσινίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς ἐρήμου Λιβύης καὶ τῆς Βαβυλῆος.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Ἐπισημ. αὐτῆς πόλεις εἶνε Καίρον, ἔδρα τοῦ Ἀντιβασιλέως, πόλις ἐμπορικὴ μὲ 350 χιλ. κστ. Ἀλεξάνδρεια, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον μὲ ἀρχαῖα ἐρείπια, ἔχουσα καλὸν λιμὲν καὶ 220 χιλ. κστ. Δαμίατη καὶ Ρασέτη, ἐμπορικὰ στόμια τοῦ Νείλου. Σενάαρ καὶ Καρτούμ, αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Νουβίας.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀνήκουσιν ἔτι τὸ Δακροῦρ καὶ ὄασις τινές, τῶν ὁποίων ἐπισ. εἶνε ἡ τοῦ Αἰὸς τοῦ Ἀμμωνος.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησ. καὶ τὸ πολιτ. αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 7 1/2 ἑκατ. Κόπται χριστιανοὶ καὶ Ἀραβες μωαμεθανοὶ καὶ Μωαμελοδοί, κυβερνώμενοι ὑπὸ ἀντιβασιλέως ὑποτελοῦς εἰς τὸν Σουλτάνον.

Ερ. Τί ἄλλο γνωρίζεις περὶ Αἰγύπτου;

Απ. Ἡ Αἴγυπτος ἔχει καὶ ἀρχαῖα ἐρείπια, ὡς πυραμίδας, ὀβελίσκους κτλ. διαβρεχόμενη δὲ ὑπὸ τοῦ Νείλου κατασταίνεται εὐφορωτάτη εἰς δημητριακοὺς καρπούς, ζαχαροκάλαμον, ὄρυζιον κτλ.

Ἀβυσσινία καὶ Σόμαυλον.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀβυσσινίας;

Απ. Ἡ Ἀβυσσινία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Σόμαυλον

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Απ. Ἐπισ. πόλις τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε Γορδάρη, ἔδρα χριστιανοῦ ἡγεμόνος· τὸ δὲ Σόμαυλον ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς Ζαγγουεβέρης καὶ τῆς Ἀκρῆς Γουζροδοφούτου, οὐδεμίαν ἔχει πόλιν ἀξίαν λόγου.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολιτεῖμα αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε 3 ἑκατ. τῶν ὁποίων μέρος πρεσβεῖ τὸν χριστιανισμόν, οἱ δὲ τοῦ Σομαύλου εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα καὶ ζῶα αὐτῶν;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε γλυκὸ καὶ τὸ ἔδαφος εὐφορον εἰς δημητριακοὺς καρπούς καὶ ζαχαροκάλαμον ἔχει δὲ καὶ μεταλλὰ χρυσοῦ, καὶ πολύτιμα ξύλα ἔβενον καὶ σάνδαλον, καὶ ζῶα ἀγριοσμήτωτα, καὶ ἐξάγει καὶ πτερά στρουθοκαμήλων.

Βαρβαρία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βαρβαρίας;

Απ. Ἡ Βαρβαρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Σαχάρης καὶ Λιβύης, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Ἀπαρθῆθησαν τὰ κράτη καὶ τὰς ἐπισ. πόλεις τῆς Βαρβαρίας;

Απ. Τὰ κράτη τῆς Βαρβαρίας εἶνε·

1. *Τρίπολις* ὑπὸ ἐξῆ διοικουμένη, ἔχουσα πρωτ. *Τρίπολιν* εἰς τὴν Μεσόγειον, πόλιν ἐμπορικὴν. 2. *Τύνις* μὲ πρωτ. *Τύνιδα* παρὰ τὴν ἀρχαίαν Καρχηδόνα, πόλιν ἐμπορικὴν καὶ βιομήχανον, ἔχουσαν 125 χιλ. κατ. διοικεῖται δὲ καὶ αὕτη ὑπὸ ἐξῆ. 3. *Ἀλγέριον* (3 ἑκατ. κατ.), ἀνήκον εἰς τοὺς Γάλλους, καὶ διαιρούμενον εἰς τρεῖς στρατιωτικὰς διοικήσεις, πρωτ. αὐτοῦ εἶνε *Ἀλγέριον*, πόλις ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικὴ (52 χιλ. κατ.). 4. *Μαρόκον* (3 ἑκατ. κατ.), κυβερνώμενον ὑπὸ αὐτοκράτορος καὶ διαιρούμενον εἰς τέσσαρα μικρὰ κράτη, πρωτ. αὐτοῦ εἶνε *Μαρόκον*, πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος (50 χιλ. κατ.).

Ερ. Ποία εἶνε ἡ θρητ. καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Βαρβαρίας;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε μωαμεθανοί, πλὴν τινων Ἰσραηλιτῶν, καὶ διοικῶνται πλὴν τοῦ Ἀλγερίου δεσποτικῶς· οἱ δὲ εἰς τὰ ὄρη Ἀραβες καὶ Βέρβεροι εἶνε ἀνεξάρτητοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ἄγρια αὐτῆς ζῆφα;

Απ. Ἡ Βαρβαρία διὰ τοῦ Ἀτλαντος χωρίζεται εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν πρὸς Β. μέρος ἔνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε λίαν εὐφορον, τὸ δὲ πρὸς νότον τῶν ὄρεων εἶνε ἔρημον καὶ ξηρόν, ἔχον θηρία φοβερά· οἷον τὸν λέοντα τοῦ Ἀτλαντος κτλ.

Σαχάρα.

Ερ. Εἰπέ μοι ποῦ κεῖται ἡ Σαχάρα;

Απ. Ἡ Σαχάρα κεῖται πρὸς Ν. τῆς Βαρβαρίας καὶ πρὸς Β. τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Σενεγαμβίας.

Ερ. Τι γνωρίζεις περὶ αὐτῆς;

Απ. Ἡ Σαχάρα εἶνε ἔρημος, ἀλλ' ἔχει καὶ ὀάσεις οἰκουμένους ὑπὸ ἡμιαγρίων λαῶν· ἐπισ. δ' αὐτῆς κώμη εἶνε ἡ *Ἀγάβλη*.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Απ. Ἡ Σαχάρα ἡ μεγαλειτέρα ἔρημος τοῦ κόσμου ἔχει ἐπιφ. 41300 τετρ. μυρ. καὶ 4 ἑκατ. κατ. μαύρων καὶ Βερβέριων μωαμεθανῶν, ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων διοικουμένων· ἀλλ' οἱ εἰς τὰ δυτικὰ αὐτῆς κάτ. εἶνε θηριωδέστατοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος, τὰ ζῆφα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Σαχάρα ὕδατα ἔχει ὀλίγα, θηρία δὲ πάνθηρας, ὄφεις, καὶ προϊόντα φοίνικας, ἀρώματα κλ.

Σενεγαμβία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σενεγαμβίας;

Απ. Ἡ Σενεγαμβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γουίνεας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Σουδάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ερ. Ἔχει κτήσεις Εὐρωπαϊκὰς;

Απ. Ἡ Σενεγαμβία, οἰκουμένη ὑπὸ πολλῶν ἡμιαγρίων λαῶν ἔχει κτήσεις Γαλλικὰς, Ἀγγλικὰς καὶ Πορτογαλικὰς.

Ερ. Ποῖοι εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρητ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 12 ἑκατ. μαύροι μωαμεθανοὶ καὶ φετιχίσταί. Ὁ δὲ τόπος, ὡς ποτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Σενεγάλου, Γαμβίου καὶ Ριογράνδου εἶνε εὐφωρῶτατος, πρᾶγμων καὶ τὸ δένδρον Βαοάβ, ἀλλ' ἡ θερμότης εἶνε μεγίστη· ἐξάγει δ' ἔτι καὶ χρυσάκονιν, κόμμι, ἐλέφαντα, καὶ ἔχει πολλὰ ἄγρια ζῆφα.

"Ανω καὶ κάτω Γουϊνέα.

Ερ. Ποῦ κείνται αἱ δύο Γουϊνέαι;

Απ. Αἱ δύο Γουϊνέαι κείνται πρὸς Ν. τῆς Σενεγαμβίας καὶ τοῦ Σουδάν, χωριζόμεναι ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῶν βασιλείαι;

Απ. Τῆς "Ανω Γουϊνέας ἐπισ. βασιλεία εἶνε τὸ τοῦ Βενίνου, τοῦ Βιάφρα, τοῦ Δαχομέη, τοῦ Ἀχατίου με ὁμων. πρωτ. ἐν δὲ τῇ παρχλίᾳ ὑπάρχουσι καὶ ἀποικίαι Εὐρωπαϊκαί. Τῆς δὲ Κάτω Γουϊνέας, ὑποτεταγμένης σχεδὸν ἀπάσης εἰς τοὺς Πορτογάλους, πρωτ. εἶνε Ἅγιος Παῦλος τῆς Λοάνδας.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ ὁ πολιτισμὸς αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 11 ἑκατ. μαῦροι φετιχισταί, εἰς δὲ τὴν ἄνω Γουϊνέαν εἶνε μοαμεθανοὶ καὶ τινες ἀνθρωποθῦται.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς διὰ τὴν μεγίστην θερμότητα εἶνε ὀλέθριον εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς, ἀλλ' ἔχει λαμπρὸν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν βλάστησιν.

Κιμβεθασία, Ὀττεντοτία, Εὐέλπις "Ακρα.

Ερ. Ποῦ κείται ἡ Κιμβεθασία, ἡ Ὀττεντοτία καὶ ἡ Εὐέλπις "Ακρα;

Απ. Ἡ Κιμβεθασία κείται πρὸς Ν. τῆς Κάτω Γουϊνέας, ἡ δὲ Ὀττεντοτία πρὸς Ν. τῆς Κιμβεθασίας ἡ δὲ Εὐέλπις "Ακρα κείται τὸ νοτιώτατον τῆς Ἀφρικῆς.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις.

Απ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε Ἄκρα (30 χιλ. κατ.), πρωτ τῆς Εὐέλπιδος "Ακρας ὑποκειμένης εἰς τοὺς Ἀγγλους. Ἡ δὲ Κιμβεθασία καὶ ἡ Ὀττεντοτία ἔχουσι μόνον μικρὰς κόμας.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκεία αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε ὑπὲρ τὰς 900 χιλ. ἐξ ὧν 700 χιλ. ἐν τῇ Εὐέλπιδι "Ακρᾳ, καὶ τούτων 60 χιλ. μόνον λευκοὶ διακυρτωμένοι, οἱ δὲ ἄλλοι Ὀττεντοτία εἰδωλολάτραι χρωμάτος αἰθακοκκίνου, δουδεύστατοι καὶ ἀγριώτατοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Εὐέλπιδος "Ακρας;

Απ. Αὕτη ἔχει κλίμα συγκερασμένον, ἀλλὰ θερμὸν τὸ θέρος καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὴν βλάστησιν· παράγει δὲ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης καὶ ὠραῖον οἶνον.

Σουδάν καὶ Καφρερία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Καφρερίας.

Απ. Τὸ Σουδάν πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Λιβύης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σενεγαμβίας καὶ Σαχάρας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει ἡ "Ανω Γουϊνέα καὶ ἡ Καφρερία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. κράτη καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν;

Απ. Ἐπισ. κράτη τοῦ Σουδάν με ὁμων. πρωτ. εἶνε τὸ Τιμποκτοῦ, ἡ Σακατοῦ καὶ τὸ Βουρσοῦ τῆς δὲ Καφρερίας τὸ Νάταλор, τὰ δὲ μεσόγεια αὐτῆς εἶνε ὅλως ἄγνωστα.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκ. αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε περὶ τὰς 77 ἑκατ. εἰδωλολάτραι καὶ μοαμεθανοί. Συνίσταται δὲ τὸ Σουδάν ἐκ πολλῶν ἀνεξαρτήτων λαῶν, ὧν οἱ μέλλον πολιτισμένοι Φελλατάγαι μαῦροι καὶ μοαμεθανοὶ εἶνε φιλόπονοι, κατοικοῦντες παρὰ τὴν Τσαδάν. Ὑπὸ δὲ τὸ ὄνομα Καφρερία δηλοῦται εὐρύχωρος χώρα ἀκόμη πολὺ

ἔγνωστος εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀφρικῆς ἐκτεινομένη μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, τῆς Μοζαμβίκης, τῆς Εὐέλπιδος Ἀκρας, τῆς Ὀρτεντοτίας καὶ τοῦ Σουδάν. Τὸ παράλιον αὐτῆς μέρος σχεδὸν ἅπαν κατακτήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Μοζαμβίκη.

Ερ. Δειξόν μοι τὰ ὄρια τῆς Μοζαμβίκης.

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Μοζαμβίκης εἶνε πρὸς Β. ἡ Ζαγγουεδάρη, πρὸς Δ. καὶ Ν. ἡ Καφρερίξ.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτῆς;

Απ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Μοζαμβίκη* καὶ *Σοφάλα*.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ ποίσιμα αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 3 ἑκατ. μαῦροι κυβερνώμενοι ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων ταύτης οἱ Πορτογάλοι ἐξουσιάζουσιν ὅλα σχεδὸν τὰ παράλια.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ ἔδαφος ἕνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε εὐφορώτατον, καὶ τὰ δάση τῆς εἶνε πλήρη ἐλεφάντων· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Ζαγγουεδάρη.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ζαγγουεδάρης;

Απ. Ἡ Ζαγγουεδάρη πρὸς Ν. ἔχει τὴν Μοζαμβίκην, πρὸς Α. τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν, πρὸς Δ. τὸ ὄρος Κιλιμάνζαρον, πρὸς Β. τὰ Χιονοσκεπῆ ὄρη.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Απ. Ἐπισ. πόλεις εἶνε *Μέλινδα*, *Μόμβασα* καὶ *Κουϊλόα*.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 2 ἑκατ. μαῦροι μωαμεθανοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ εἰδολάτραι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Απ. Ἡ Ζαγγουεδάρη εἶνε ἐλώδης καὶ νοσώδης, ἀλλὰ λίαν εὐφορος.

Νῆσοι τῆς Ἀφρικῆς.

Ερ. Δειξόν μοι τὰς ἐπισημοτέρας νήσους τῆς Ἀφρικῆς.

Απ. Εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν ἡ Μαδέρα, αἱ Ἀζόραι, αἱ τοῦ *Πραστροῦ* ἀκρωτηρίου, αἱ *Κανάριαι*, τῶν ὁποίων ἐπισ. εἶνε ἡ *Κανάρια* καὶ ἡ *Φέρος*· ἔτι δ' ἡ Ἀγ. Ἐλένη εἰς τὸν κόλπον τῆς Γουινέας.

Εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν ἡ *Μαδαγασκάρ*, μεγάλη νῆσος (5 ἑκατ. κατ.) ἔχουσα πολλὰ ἀνεξάρτητα βασιλεία καὶ πόλιν *Tarararivara*.

Ἡ *Φράντζα* καὶ ἡ *Βουρβὼν*, πηχέουσι κερφέν, ζαχαροκόλλημον κτλ.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησ. τὸ κλίμα καὶ ἡ κυβερνήσις αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 6 1/2 ἑκατ. Ἡ *Μαδέρα* παράγει οἴνου ἀξιολόγους, αἱ δὲ *Κανάριαι* ἀνήκουσι εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς ὀνομάσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὸ κλίμα τῶν νησῶν μακάρων.

ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ερ. Τί λέγεται Ἀμερική καὶ εἰς πόσας ἡπεύρους διαιρεῖται;

Απ. Ἀμερική λέγεται ὁ νέος κόσμος κείμενος πρὸς Δ. τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς· διαιρεῖται δὲ εἰς δύο εἰς *Βόρειον* καὶ *Νότιον* Ἀμερικήν, ἠνωμένους διὰ τοῦ ἰσμοῦ τῆς Πανάμας.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ἡ θρησ. καὶ οἱ διάφοροι κάτοικοι αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 394000 τετρ. μωρ., οἱ δὲ κάτ. 85 ἑκατ. ἀνήκοντες εἰς 4 φύλας τὴν Ἀμερικανικὴν, τὴν Καυκασίαν, τὴν Νιγηρικὴν καὶ τὴν Μογγολικὴν.

Ερ. Ποιον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἀμερικῆς;
 Απ. Ἡ Ἀμερικὴ ἕνεκα τῆς μεγάλης τῆς ἐκτάσεως ἔχει: ὅλα τὰ κλίματα καὶ
 προϊόντα τῶν ἄλλων χωρῶν, ἀλλ' εἶνε ψυχροτέρα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἐπὶ δὲ
 τῶν ὕψηλῶν ὄρεων τῆς ἔχει ἄφθονα μέταλλα.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ,
 πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανήμας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀ-
 τλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Γρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται;

Απ. Εἰς 5 μέρη, τὰς Ἀρκτῶας Χώρας, τὴν Νέαν Βρεττανίαν,
 τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας, τὸ Μεξικὸν καὶ τὴν Γουατεμάλαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ θάλασσαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ἡ Βαθύνειος μεταξὺ τῶν Ἀρκτῶων Χωρῶν, ἡ Ἀρτιλικὴ με-
 ταξὺ τῶν δύο ἡπείρων, καὶ ἡ τῆς Καλλιφορνιας εἰς τὸ Δ. τοῦ Μεξικοῦ.

Ερ. Ποῖοι εἶνε αἱ κόλποι αὐτῆς;

Απ. Ὁ Οὐδσόνιος πρὸς Β. ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου πρὸς Α. καὶ
 ὁ Μεξικανικὸς κόλπος πρὸς Ν.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ τοῦ Λαβις καὶ ὁ Οὐδσόνιος πρὸς Β. ὁ τῆς Νεογείου
 εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, καὶ ὁ τῆς Φλωρίδος μεταξὺ
 Φλωρίδος καὶ Βαχαμικῶν νήσων ἰσθμὸν δ' ἔχει τὸν τῆς Παράμας.

Γρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη αὐτῆς.

Απ. Ὅρη αὐτῆς εἶνε τὰ Βραχῶδη, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Βορ. ὠ-
 κείου καὶ φθάνοντα μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανήμας, καὶ τὰ Ἀλ-
 Λεγία εἰς τὰ ΝΑ. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἀκρωτήρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Τὸ Φαρέβαλλορ εἰς τὴν Γροιλλανδίαν, τὸ τοῦ Ἀγ. Λουκᾶ
 εἰς τὴν Καλλιφορνίαν, καὶ τὸ Παγωμένον εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ἡ Λαβδαωρίς καὶ ἡ Νέα Σκωτία εἰς τὴν Νέαν Βρεττα-
 νίαν, ἡ Φλωρίς εἰς τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας, ἡ Γουκατάνη εἰς
 τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Ἀλάσκα εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Βορ. Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ποταμοὶ αὐτῆς;

Απ. Ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, ἐκβάλλων εἰς τὸν ὁμών. κόλπον,
 καὶ ὁ Μισσιπής εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. λίμνας αὐτῆς;

Απ. Ἡ τῶν Ὁρέων καὶ ἡ τῶν Ἀλοπέκων εἰς τὴν Νέαν Βρεττα-
 νίαν, ἡ Ὑπερέρα μετὰ τῶν ἄλλων τῶν Ἠνωμένων μετ' αὐτῆς εἰς τὸ
 Β. τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν, καὶ ἡ Νικαράγορα εἰς τὴν Γουατεμάλαν.

Ἀρκτῶαι χῶραι. Νέα Βρεττανία.

Ερ. Ποῦ κατοῦνται αἱ Ἀρκτῶαι Χῶραι καὶ ἐκ τίνων συνίστανται;

Απ. Αἱ Ἀρκτῶαι Χῶραι κατέχουσι τὸ Β. τῆς ἡπείρου τούτων
 ἐπισ. μέρη εἶνε ἡ Σπιτσβέργη, συγκαζομένη ὑπὸ τῶν Ῥώσων, καὶ

ἡ Γροιλλανδία, συγχυζομένη ὑπὸ τῶν Δανῶν καὶ Ἀγγλων διὰ τὰς φραζαίνας· εἶνε δὲ τόποι ψυχροὶ καὶ κεκλυμένοι ὑπὸ πάγων.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται ἡ Νέα Βρεττανία καὶ ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἡ Νέα Βρεττανία κεῖται πρὸς Α. τῆς Ἀλάσκας καὶ πρὸς Ν. τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε ἡ Κουβέκεη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγ. Αχυρεντίου, ἔδρα τῆς Νέας Βρεττανίας. Ὑδροκη ἐπὶ τῆς Ὀνταρίου λίμνης, πρωτ. τοῦ Καναδά.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε οἱ κάτοικοι τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν καὶ τὸ κλίμα αὐτῶν;

Ἀπ. Τὸ ΒΔ. αὐτῶν κατοικεῖται ὑπὸ Ἐσκιμῶν λαῶν ἀνεξαρτήτων, ζώντων διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλιείας. Ἐνταῦθα ὁ χειμὼν διαρκεῖ ἐννέα μῆνας, ἡ δὲ νύξ τοῦ γνωστοτέρου μέρους τῆς τέσσαρας μῆνας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. οἱ κάτ. καὶ τὸ ἔδαφος τῆς νέας Βρεττανίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Νέας Βρεττανίας εἶνε 6000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 4 ἑκατ. Ταύτης τὰ Β. καὶ Δ. εἶνε ἐλώδη καὶ ψυχρά, τὰ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. λίαν εὐφορα.

Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν;

Ἀπ. Αὐταὶ πρὸς Β. ὀρίζονται ὑπὸ τῆς Νέας Βρεττανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Μεξικῆ καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις,

Ἀπ. Βασιγκτων, πρωτ. τοῦ κράτους. Νέα Ὑόρκη, ἡ ἐμπορικωτέρα καὶ μᾶλλον κατοικουμένη αὐτῶν πόλις (950 χιλ. κατ.)

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 85000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 35 ἐκ. διαμετρούμενοι διοικουμένοι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ ἔδαφός της παράγει ὅλα σχεδὸν τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης, ἔτι δὲ Ἰνδικὸν καὶ ζαχαροκάλυμον, καὶ ἔχει μεταλλεῖα ἄρθρα χρυσοῦ, σιδήρου, μόλυβδου, χαλκοῦ καὶ γαιανθράκων. Εἰς τὴν γῆσαν ταύτην προσετέθη ἐσχάτως καὶ ἡ εἰς τὰ ΒΔ. κειμένη Ῥωσικὴ Ἀμερικὴ, ἐπονομασθεῖσα νῦν Ἀλάσκα καὶ ἔχουσα περὶ τὰς 100 χιλ. κατ.

Μεξικὸν καὶ Γουατεμάλα.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Γουατεμάλα;

Ἀπ. Τὸ Μεξικὸν κεῖται πρὸς Ν. τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἡ δὲ Γουατεμάλα πρὸς Ν. τούτου μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανζήμας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Μεξικῆ;

Ἀπ. Μεξικὸν (210 χιλ. κατ.), ἔδρα τοῦ κράτους καὶ ἐκ τῶν ὀρειοτέρων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς, ἔχουσα λαμπροὺς ναοὺς.

Ἐρ. Τῆς δὲ Γουατεμάλας ποῖα εἶνε ἡ πρωτεύουσα;

Ἀπ. Τῆς Γουατεμάλας πρωτ. εἶνε Γουατεμάλα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. αὐτῶν, ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 22560 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. τοῦ μὲν Μεξικῆ 9 ἑκατ. τῆς δὲ Γουατεμάλας περὶ τὰ 3 ἑκατ. ἅπαντες δυτικῶς κυβερνῶμενοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Ἀπ. Ὁ τόπος εἶνε εὐφορος, παράγων ζαχαροκάλυμον, κακόν, βανίλλην, ἰνδικόν, εἴλα βαφικῆ, καὶ ἔχων μεταλλεῖα ἀνεξίτηλα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ· τὴ δὲ κλίμα εἶνε ὑγιεινὸν καὶ γλυκὺ, πλὴν τῶν παραλίων, ὅπου εἶνε νοσερῶν.

Νότιος Ἀμερικὴ.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰ ὅρια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἀπ. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πα-

νάμας καὶ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλ. πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Νοτ. ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται αὕτη;

Απ. Εἰς 9 μέρη τὴν *Κολομβίαν*, *Γουάναρη*, *Περούτιαν* καὶ *Βολιβίαν*, *Χιλήν*, *Παταγονίαν*, *Λαπλάταν*, *Παραγουάνην*, *Οὐρουγουάνην* καὶ *Βρασιλίαν*.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ *Μαρακάιβος* εἰς τὸ Β. τῆς Κολομβίας, ὁ τῶν Ἀγ. *Πάντων* πρὸς Α. τῆς Βρασιλίας, ὁ *Μέγας κόλπος* πρὸς Α. τῆς Παταγονίας, καὶ ὁ τῆς *Παράμας*. Πορθμὸς δὲ ὁ *Μαγελαρικός* μεταξὺ Παταγονίας καὶ τῆς Γῆς τοῦ Πυρός.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Αἱ *Κορδιλλέραι τῶν Ἀνδεων*, συνεχεῖαι τῶν Βραχωδῶν ὄρεων, ἐκτεινόμεναι καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ἡπείρου. Ἐπ' αὐτῶν ἐπισ. ἠφίστειται εἶνε τὸ *Ἀντίσανον*, τὸ *Κοτοπάξιον* καὶ τὸ *Κιμβόρασον*.

Ερ. Τὰ δὲ ἀκρωτήρια αὐτῆς ποῖα εἶνε;

Απ. Τὸ τοῦ Ἀγ. *Ρόκου* εἰς τὴν Βρασιλίαν, τὸ *Ὄρεον* εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας, τὸ *Παρθέριον* εἰς τὸ Δ. τῆς Παταγονίας.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ *Ἀμαζόνιος*, ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ποταμῶν τοῦ κόσμου, καὶ ὁ *Λαπλάτας* εἰς τὸ νότιον τῆς Λαπλάτας. Λίμνη δ' εἰς τὴν Κολομβίαν ἡ *Μαρακάιβος*.

Κολομβία καὶ Γουάναρη.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Κολομβίας καὶ εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται;

Απ. Ἡ Κολομβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περούτιας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ διχρεῖται δὲ εἰς τρεῖς δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους· 1 τὴν *Βενεζουέλαν*, πρωτ. *Καρακάς*· 2 τὴν *Νέαν Γρενάδα*, πρωτ. *Σαρταφε-δε-Βογότα* ἐπὶ ὄροπεδίου· 3 τὸν *Ἰσημερινόν*, πρωτ. *Κουΐτον*.

Ερ. Ἡ δὲ Γουάναρη ποῦ κεῖται καὶ πῶς διαιρεῖται;

Απ. Ἡ Γουάναρη κεῖται εἰς τὰ ἀνατολικά τῆς Κολομβίας διαιρεῖται δὲ εἰς *Ἀγγλικήν*, *Γαλλικὴν* καὶ *Ὀλλανδικήν* Γουάναρη.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τῆς Κολομβίας καὶ Γουάναρης;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 33400 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰς 750 χιλ. θρησκεία δ' ἐπικρατοῦσα καθ' ἅπασαν τὴν Νότιον Ἀμερικὴν εἶνε ἡ καθολικὴ.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῶν δύο τούτων κρατῶν;

Απ. Ἡ Κολομβία ἔχει ὑψηλὰ ὄρη καὶ ἠφαίστεια· κλίμα δ' ἀμφοτέραι ἔχουσι γλυκὸ καὶ ὑγιεινόν, πλὴν τῶν βορείων παραλίων, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ κίτρινο-θερμῆ, καὶ ἔδαφος εὐφροτάτων παράγον κακάν· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα παντοῖα καὶ τοῦ καλλιτέρου σμαράγδου· εἰς δὲ τὴν Γουάναρη καὶ Βρασιλίαν ἐτιζῆ καὶ ὁ κροταλίας ὄφις.

Περούτιαν καὶ Βολιβία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Περούτιας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Περούτιας πρὸς Β. εἶνε ἡ Κολομβία, πρὸς Ν. ἡ *Λαπλάτα*, πρὸς Α. ἡ Βρασιλία, πρὸς Δ. ὁ Μέγας ὠκεανός. Δι-

αιρείται δὲ εἰς *Κάτω Περούταν* καὶ *Ἄνω Περούταν* ἢ *Βολιβίαν*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἑπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Λίμα* (160 χιλ. κστ.), πρωτ. τῆς *Κάτω Περούτας*. *Χουκισάκα*, (80 χιλ. κστ.), πρωτ. τῆς *Βολιβίας*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. καὶ τὸ πολίτ. αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 32300 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. 4,500,000 σχη-
ματίζουσι δὲ δύο δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἀστὴ διαίρεται ὑπὸ τῶν ὄρεων εἰς δύο, καὶ τὸ μὲν ἀνατολικὸν εἶνε εὐ-
φορον παράγον οἶνον, φοινίκας, ζαχαροκάλαμον καὶ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς Κο-
λομβίας· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ.

Χιλή.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Χιλή;

Ἀπ. Ἡ Χιλή ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Περούτας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς
Λαπλάτας καὶ τῆς *Παταγονίας*, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ *Μεγ. ὠκεανοῦ*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἑπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Σαιντιάγο*, πρωτ. τοῦ κράτους
εἰς θέσιν ὠρξίαν. Εἰς τὴν Χιλήν ἀνήκουσι καὶ αἱ νῆσοι *Χιλόαι*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ πολίτ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 3370 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 2 ἑκατ. διοι-
κούμενοι δημοκρατικῶς. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, τὸ δὲ ἔδαφος
παράγει τὰ πλεῖστα τῶν προϊόντων τοῦ Νέου Κόσμου.

Παταγονία.

Ἐρ. Δειξόν μοι τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας.

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς *Παταγονίας* πρὸς Β. εἶνε ἡ *Λαπλάτα*, πρὸς
Ν. ὁ *Μαγγελανικός* πορθμός, πρὸς Α. ὁ *Ἀτλαντικός*, πρὸς Δ. ἡ
Χιλή καὶ ὁ *Μέγας ὠκεανός*.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ Παταγῶνων;

Ἀπ. Οἱ *Παταγῶνες* (200 χιλ.) εἶνε κκαλοὶ ἵππεις, ζῶσι δὲ διὰ
τῆς θήρας καὶ ἀλιείας, καὶ διοικῶνται ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων.

Ἐρ. Ποίας νήσους ἔχει τὸ νότιον αὐτῆς;

Ἀπ. Εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας εἶνε ἡ *Γῆ τοῦ Πυρός*, ἄκαρπος, ἡφαιστειώ-
δης καὶ ψυχρά, ἡ *Γῆ τῶν Κρατῶν*, αἱ *Μαλουῖναι*, ἡ *Νέα Γεωργία* κλ.

Λαπλάτα, Παραγουάη, Οὐρουγουάη.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας;

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς *Λαπλάτας* πρὸς Β. εἶνε ἡ *Βολιβία*, πρὸς Ν. ἡ
Παταγονία, πρὸς Δ. ἡ *Χιλή*· τὰ δὲ ἀνατολικά αὐτῆς ὄρια πλὴν
τῆς *Βρασιλίας* κατέχουσιν ἡ *Παραγουάη* καὶ *Οὐρουγουάη*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἑπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. *Βουενοςἄιρες*, πρωτ. τῆς *Λαπλάτας*, μεγάλη καὶ ἔμπο-
ρικὴ πόλις. *Ανάληφς*, πρωτ. τῆς *Παραγουάης*. *Μορτεβίδεον*,
πρωτ. τῆς *Οὐρουγουάης*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτ. αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 2400 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 4 ἑκατ. κυβερ-
νώμενοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὰ νότια αὐτῆς ἔχουσι πολλὰς ἐρήμους, εἰς δὲ τὸ ἀνατολικὸν τῶν ὄρεων
αἱ πεδιάδες τῆς εἶνε εὐφορῶν· ἔχει δὲ πλῆθος ἀγρίων βαιῶν, ἵππων καὶ κροκαδείλων.

Βρασιλία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βρασιλίας;

Απ. Ἡ Βρασιλία πρὸς Β. ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τῆς Γουαϊάνης καὶ τῆς Κολομβίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ακπλάτας καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περούας.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Βρασιλίας;

Απ. *Ριοναϊέρον*, πρωτ. τοῦ κράτους, ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα τὸν ἀσφκλέστερον λιμένα τοῦ κόσμου καὶ 420 χιλ. κκτ.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ πολιτ. τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Βρασιλίας εἶνε 75160 τετρ. μυρ. ἴση σχεδὸν μὲ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κάτ. 71|2 ἑκατ. ὦν τὸ ἡμῖσι μαῦροι καὶ δοῦλοι διοικούμενοι ὑπὸ αὐτοκράτορος συνταγματικοῦ. Τὸ βόρειον τῆς χώρας εἶνε ἐλώδες, τὸ νότιον ὄρεινόν ἀλλ' ὄρεινόν καὶ εὐρορον, ἔχον μεταλλεῖα χρυσοῦ, τοπαζίου, ἀδαμάντων καὶ ἄπειρα ἄγρια ζῷα.

Δυτικαὶ Ἰνδία.

Ερ. Τί λέγονται Δυτικαὶ Ἰνδία;

Απ. Αἱ *Ἀντίλλαι* καὶ αἱ *Βαχαμικαὶ* νῆσοι.

Ερ. Ποῦ κεῖνται αἱ Ἀντίλλαι καὶ πῶς διαίρουνται;

Απ. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου διακρούμεναι εἰς *Μεγάλας* καὶ *Μικρὰς Ἀντίλλας*.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ μεγάλα Ἀντίλλαι;

Απ. Ἡ *Κούβα*, νῆσος εὐφοροτάτη, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς, πρωτ. *Αβάνα*. *Γαμάικα*, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς. *Αἴτη*, σχηματίζουσα ἰδίαν δημοκρατίαν. *Πορτόρικον*, ἀνήκον εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς.

Ερ. Αἱ δὲ Μικραὶ Ἀντίλλαι εἰς ποίους ἀνήκουσιν;

Απ. Εἰς τοὺς Γάλλους, Ἀγγλοὺς, Ὀλλανδοὺς, Ἰσπανοὺς καὶ Σουηδοὺς.

Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν Βαχαμικῶν νήσων;

Απ. Αὗται οὖσαι περὶ τὰς 80, ἀνήκουσιν εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς· τούτων ἡ *Σανσαλόβαρ* ἀνεκκλύθη πρώτη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφ. καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2576 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 4,500,000 οἱ πλείστοι κηλοῖκοι. Δύο ὄρια τοῦ ἔτους διακρίνονται ἐνταῦθα ἡ ξηρὰ καὶ ἡ βροχερά. Ὁ δὲ τόπος πάσχει ὑπὸ τῶν ἐπιδημιῶν, σεισμῶν καὶ τῆς κητρινοθέριμ

ΩΚΕΑΝΙΑ.

Ερ. Τί λέγεται Ὀκεανία καὶ πῶς διαίρεται;

Απ. Ὀκεανία λέγεται τὸ σύνολον τῶν νήσων, αἵτινες εἶνε διεσπαρμέναι κατὰ τὸν Μέγαν ὠκεανόν· διαίρεται δὲ εἰς 4, τὴν *Μαλαισίαν*, *Μελανησίαν*, *Μικρονησίαν* καὶ *Πολυνησίαν*.

Ερ. Τί γνωρίζεις ἐν γένει περὶ αὐτῆς;

Απ. Ἡ Ὀκεανία θεωρεῖται τὸ πέμπτον μέρος τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 107570 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 35 ἑκατ. διηρημένοι εἰς δύο φυλάς τὴν Μαλαικὴν διεσπαρμένην εἰς τὴν Μαλαισίαν, Μικρονησίαν καὶ Πολυνησίαν, καὶ τὴν Νιγηρικὴν τῆς Ὀκεανίας.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ὀκεανίαν;

Απ. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶνε ὁ φετιχισμός, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ μωαμεθανοί, καὶ ὁ χριστιανισμός· δὲ ἀδιακόπως εἰσάγεται διὰ τῶν ἰεραποστόλων.

Μαλαισία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ἀρχιπελάγη καὶ τὰς νήσους τῆς Μαλαισίας.

Απ. Ἡ Μκλαισία κκτέχουσα τὸ ΒΔ. τῆς Ὀκεανίας περιλαμβάνει 5 ἀρχιπελάγη· τούτων ἐπισ. νῆσοι εἶνε ἡ *Μαρίλλη*, ἡ ἐπισ. τῶν Φιλιππίνων, ἀνηκουσῶν εἰς τοὺς Ἰσπανούς, καὶ ἡ *Μινδάραος*.

Σουμάτρα, ἀπέναντι τῆς Μαλάκκας ἔχουσα πόλιν *Ἀχέμηρ*, ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς.

Γαία, πόλις *Βατανά*, ἔδρα τῶν Ὀλλανδικῶν κτήσεων.

Βόρνεος, μὲ ὁμών. ἐμπορικωτάτην πόλιν, νῆσος εὐφορωτάτη ἀλλὰ καὶ νοσώδης κατοικουμένη ὑπὸ ἀγρίων λαῶν ἐν αὐτῇ ζῆ καὶ ὁ πίθηκος Οὐρχγγουτάγγης.

Μολοῦκαι, ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Μαλαισίας;

Απ. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαλαισίας εἶνε 30 1/2 ἑκατ. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε δρεινὸν καὶ ἡφαιστειώδες, ἀλλὰ λίαν εὐφορον, παράγον ἀρώματα· ἔχει δὲ καὶ μεταλλετα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ ἀδαμάντων.

Μελανησία.

Ερ. Ποίαν νήσους περιλαμβάνει ἡ Μελανησία.

Απ. Ἡ Μελανησία περιλαμβάνει τὴν *Νέαρ Γουϊέαρ*, τὴν *Γαμμαριαν*, πολλὰς ἄλλας νήσους, καὶ τὴν Αὐστραλίαν ἢ νέαν Ὀλλανδίαν. Αὕτη εἶνε ὄχι πολὺ εὐφορος καὶ κκοικεῖται ὑπὸ νιγριτῶν τῆς Ὀκεανίας, ἀθλίων ὄντων· ἐξάγει δὲ μωσχοκάρυκα, σιδηροξύλα, ἔβρον καὶ τρέφει πολλὰ πτηνὰ τὰ ὀνομαζόμενα παραδείσιχα.

Ερ. Πόσοι εἶνε οἱ κάτοικοι τῆς Μελανησίας;

Απ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε περὶ τὰ 4 1/2 ἑκατ. νιγρίται τῆς Ὀκεανίας τὸ πλεῖστον πολεμικοί, θηριώδεις καὶ ἀνθρωποφάγοι. Τούτων 1,600,000 κκοικουοσι τὴν Αὐστραλίαν ὀκοικεμένην εἰς τοὺς Ἄγγλους.

Μικρονησία καὶ Πολυνησία.

Ερ. Απο πόσα ἀρχιπελάγη συνίσταται ἡ Μικρονησία;

Απ. Ἀπὸ ἐξ ἀρχιπελάγη, τῶν ὀποίων ἐπισ. νῆσοι εἶνε *Γουάμ* εἰς τὰς *Μαριάνας* καὶ *Βαβελθονάπη* εἰς τὰς *Πάλους*.

Ερ. Ἡ δὲ Πολυνησία πῶς διαιρεῖται καὶ ποῖα ἀρχιπελάγη περιλαμβάνει;

Απ. Εἰς *Βόρειον* καὶ *Νότιον* Πολυνησίαν· Καὶ ἡ μὲν Βόρειος Πολυνησία περιλαμβάνει τὰς *Σανθόβιχας*, κκοικουόμενας ὑπὸ λαοῦ πολιτισμένου καὶ ἐμπορικοῦ, ἡ δὲ Νότιος συνίσταται ἀπὸ ἐξ ἀρχιπελάγη.

Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν κατοίκ. τοῦ κλίματος καὶ τοῦ ἔδαφ. αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε περὶ τὰς 400 χιλ. τῆς κκεντρῆς φυλῆς, ἀλλὰ καὶ τινες χαλκόχροες, ἔχοντες διαφόρους γλώσσας, ἔθιμα καὶ θρησκείας. Αἱ νῆσοι αὐταὶ εἶνε ὕγιεινὰ καὶ εὐφορώταται. παράγουσαι ἀτάδενα, κοκκοφοίνικας, κκοροκίλια κκπ. εἰς δὲ τὴν Νότιον Πολυνησίαν εἰσδίδει καθ' ἐκίστην μετὰ τοῦ κκριστιανισμοῦ καὶ ὀ ευρωπαϊκῶς πολιτισμοῦ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Ἄριθ. Πρωτ. 7744.

Διεκπ. 4000.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν κ. Ἀθανάσιον Α. Σακελλάριον καθηγητήν.

Ἐπε δὴ, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διορισθείσης ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς, τὸ περὶ Γεωγραφίας ἐγχειρίδιον, οὗ τὸ χειρόγραφον καθυπεβάλετε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναφορᾶς σας, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ὑπερέχον τοῦ ἐν χρήσει σήμερον εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ὥστε νὰ συστηθῆ ἀποκλειστικῶς, δύναται δὲ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ τοῦτο ὡς διδακτικὸν βιβλίον, ἄχρις οὗ συνταχθῆ ἄλλο, οὕτως ὑπερέχον τῶν ὑπαρχόντων ὥστε νὰ τῆ ἀποκλειστικῆς εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα εἰσαγωγῆς, ἐπιστρέφεται ὑμῖν ἐπισυνημμένον τῇ παρουσίᾳ τὸ χειρόγραφόν σας, ἵνα δημοσιεύσῃτε αὐτό, ὡς χρησίμον διδακτικὸν βιβλίον κατὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν γνωμοδότησιν.

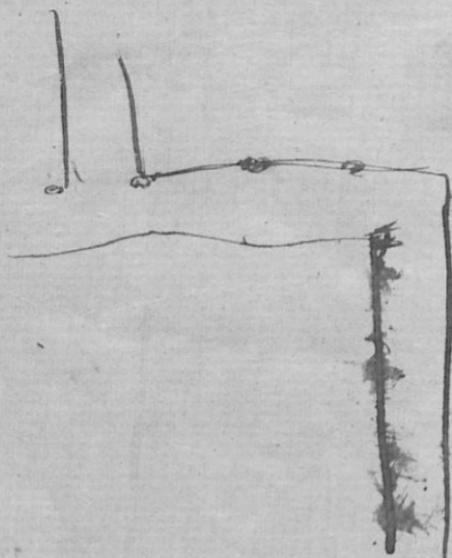
Ὁ Ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μ. Καλλιφρονᾶς.

Τιμᾶται λεπτὰ 65, μετὰ Πινάκων 4, 25.

71 a

deveca

Sevecapia

Seaph

Apechunni

papannu

~~panni~~

Seaph

Sevecapia

Apechunni

Sevecapia

Seaph

Apechunni

Seaph

Apechunni

Sevecapia

Apechunni

Sevecapia

Apechunni

Sevecapia

Seaph

Apechunni

Seaph

Apechunni

Sevecapia

Seaph

Apechunni

Sevecapia

Apechunni

Seaph

Apechunni

Sevecapia

Apechunni

